

Vámos Miklós egyike a legsikeresebb íróknak. Művei számos országban jelentek meg. Sikerről, olvasásról, könyvekről beszélgettünk vele.

14. oldal

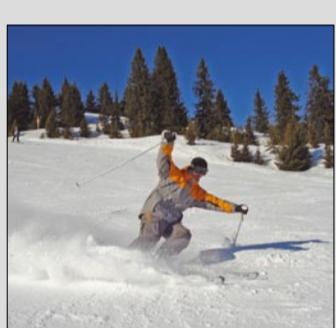
2008. november 27-én rendezték meg a Műegyetemen a kreatív mérnökök versenyét. Az eseményen idén egy távirányítható kisautó megépítése volt a feladat.

3. oldal

Rendhagyó kerekasztal-beszélgetésre került sor, amelyben fiúk vallottak arról, hogy ők hogyan állnak az abortuszhoz, illetve hogyan gondolkodnak a fogamzásgátlásról.

8. oldal

Míg az Unió régi tagállamai-ban az állampolgárok hetven százaléka köt utasbiztosítást külföldi utazása során, addig hazánkban ez az arány csupán harmincöt százalék.

11. oldal

Pontosan húsz év telt el azóta, hogy Európába is „beköszöntött”, majd népszerű lett a mára világméretűvé vált hálózat: az internet.

12. oldal

November 22-én rendezték meg egyetemünkön a mára már hagyományosnak nevezhető Műegyetem Kupa súlyemelőversenyt.

13. oldal

Diákcsalogató nyílt nap a BME-n

November 28-án szokatlan közönség lepte el a BME-t. Bámészko-dó középiskolások érkeztek az egyetemi nyílt napra, és izgatottan rajzottak szét a szélrózsát minden irányába.

Amikor beléptem a K épületbe, és bevágódott mögöttem a nehéz kapu, szinte magam is átéreztem az elfogódottságukat. Egyetem... mit egyetem, ez a MÚEGYETEM!! Erre az ember még így diploma felé is megilletődve gondol, hát még akkor, ha gimnazista-ként, tizennyolc évesen jár itt, életében először. És szó, mi szó, minden adott volt a kis földfülűek elkapráztatásához. Akit nem nyúgözött le a rögtön az elegáns, minden négyzetméterén méltóságot sugárzó épület, azt lehengerelte a monumentális rendezvény.

Akadt itt bőven látnivaló: kari standok az aulában, ahol segítőkész, „mindentudó” egyetemisták várta a kérdéseket; a technikai érdekkességek kiállítása, folyékony nitrogénnel és egyéb finomságokkal; a Támpont

Fotó: Kiss Imre

Iroda képviselte „felvételi kisokos”: és a labirintusnak is beillő épület, ahol a legkevésbé várta helyeken botlik az ember hot dogos büfébe. minden kar külön előadáson próbálta meggyőzni az idelátogatókat

arról, hogy a Műegyetem egy jó választás karrierépítés tekintetében. A tájékoztató előadásokat a nap folyamán megismételték gondolva azokra a középiskolásokra, akik több kar iránt is érdeklődtek.

Voltak felkészülten, céltudatosan érkező középiskolások és akadtak olyanok is, akik még nem tették le vokusukat valamelyik kar mellett. Andi az első csoportba tartozott. Ő a miskolci Evangéliikus Kossuth

Lajos Gimnáziumból érkezett, és a kommunikáció szak érdekelte. Pontosan megtervezte a napi programot: a kari előadás megállótagatása után körbenéz a standoknál, hogy tovább informálódjon, a délutánt pedig a Stoczek menzán zárja, a végző benyomást árnyalandó. Dorka és Dóra, a budapesti Szent-Györgyi Albert Gimnáziumból az építész-mérnöki kar iránt érdeklődtek, bár egyelőre még nem döntötték a Műegyetem mellett.

Minden esetre, ha a rendezvényen múlik, akkor nem kérdés, hogy az idelátogatók mit jelölnek meg első helyen. Nem csupán profin szervezett nap volt ez ugyanis, hanem valami sokkal több. Olyan „műegyetemi lékgör” volt érvezhető az Aulában, amit a felnőtt, egyetemista létnek és a BME hírnevének mixtúrája alkotott.

E lékgör részeseként régen érzett büszkeség töltött el engem, felsőbbéves hallgatót is.

HUDÁKY ZSUZSANNA

Mennyit kereshet egy műegyetemista?

A legjobbak „jutalma” havonta akár több százezer forint is lehet

Ösztöndíjak, TDK, szociális támogatás, szakmai, kutatói pályázatok. Csak néhány abból a tevékenységből és lehetőségből, amelyek révén egy hallgató „bevételhez juthat” az egyetemen. Az EHK juttatási és téritési referensét, Rozgonyi Esztert kérdezük meg a téma-ban.

Az EHK képviselő lapunknak elmondta, hogy a hallgatóknak adható juttatásoknak több típusa létezik. Az egyik a tanulmányi eredmények alapján, havi bontásban kiosztott ösztöndíj, amelynek az összegét a karok állapítják meg a megfelelő szabályok alapján. Eszerint a diákokat karonként, eredményeik alapján különböző homogén hallgatói csoportokba sorolják. A jutalmak kiosztásánál pedig szem előtt tartják azt a mindenire vonatkozó törvényi előírást, miszerint a hallgatók maximum 50 százaléka részesíthető ösztöndíjban, amelynek minimális összege 5950 forint. Ennél kevesebb tanulmányi ösztöndíjat nem kaphat egy műegyetemista sem. Rozgonyi Eszter hozzátette, hogy az egyes karok között nagy lehet az eltérés például a maximális összegek esetében: „Van, ahol huszonkétezer, és van, ahol harminc- vagy akár negyvenezér forint lehet a legjobban tanulók jutalma”.

A második csoportba tartoznak a rászorultság alapján odaltílt szociális ösztöndíjak. Az idevonatkozó kormányrendelet előír egy 5950 forint értékű minimumösszeget. Az EHK képviselő ugyanakkor hozzátette, hogy halálmas keret áll rendelkezésre ezen támogatásra, így a BME-n idén 10 000 forint volt a minimális és 32 500 forint volt a maximális szociális juttatás. Ezen felül az intézmény 900 leginkább rászoruló, legnehezebb szociális helyzetben lévő diáka részesülhet a Demján Alapítvány ösztöndíjában, amely két szemeszteren át havi 20 000 forintot jelent. A juttatási refe-

renstől megtudtuk, hogy az egységes szórást bevezetését követően ezt a hozzájárulást már nem létszámárányosan kapják az egyes karok, hanem közvetlenül azokhoz kerül, akiknek a helyzete ezt leginkább indokolja. Továbbá kivételek csoportnak számít minden első évfolyam, amelynek diákjai ún. egyszeri

Foto: Szabó László

alaptámogatást kaphatnak. Ez BSc esetén személyenként 59 500 forint, míg a mesterképzésekben 89 250 forint. A képviselő hozzátette, hogy ezt sem minden pályázó kaphatja meg, hanem azok a rászorultak vagy hátrányos helyzetűek, akik a törvény által előírt I. és II. kategóriába tartoznak (pl. nagycsaládosok, árvák stb.).

Folytatás a 2. oldalon

Ch épület II. felvonás

A süllyedés megállt, a problémák megmaradtak

Október 27-én a Műhely tudósított a Ch épület süllyedése és a metróépítés összefüggéseiről. Akkor beszámoltunk arról, hogy sem a BKV, sem a DBR Metro nem reagált érdeben a megkeresésre az épülettel kapcsolatos problémák megoldása és a keletkezett károk elhárítása ügyében. Lapunk tudomására jutott, hogy a süllyedés azóta stagnál, mindössze 2 milliméter volt az elmúlt hónapban. Az érdemi tárgyalások megkezdődtek, és pozitív eredményekről számolt be lapunknak Péhl Gábor, a BME Beruházási és Karbantartási Osztályának igazgatója.

A Ch épületről szóló sajtókampány cikkeinek megjelenését követően kezdődtek meg a tárgyalások a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, a BKV Zrt., DBR Metro Projekt Igazgatósága, valamint a munkálatakat felügyelő Eurometro független mérnöki ellenőrző cég között. (Utóbbi ellenőri és kontrollálja a kivitelezést). Ezen tárgyalások több irányba indultak el és folynak mind a mai napig.

Első fontos lépésnek az a megállapodás tekinthető, amely szerint egy közös szemle keretében az egyetem Ch épületének legveszélyeztetettebb részeit felülvizsgálták. Itt az intézmény öt olyan kiemelten veszélyeztetett pontra hívta fel a kivitelező figyelmét, amelyeknek az azonnali kárelhárítását az épület működtetéséhez elengedhetetlenül szükségesnek tartják.

Péhl Gábor elmondta lapunknak, hogy a legveszélyesebb pont az aula fölötti álmennyezet volt, amit azóta eltávolított, így nem kellett korlátozni az épületben történő mozgást. A másik kiemelten veszélyes rész az egyik külső terasz korlátja. A kivitelező részén felkért szakértői csapat jelenleg még vizsgálja, hogy ennek ideiglenes lebontása, vagy megerősítése lenne a jobb megoldás.

Ezek mellett a gázmuvek is megvizsgálta az épületet, hogy mekkora a falban futó csővezetékek törésének valószínűsége, illetve ez milyen kárveszélyt jelenthet. Ennek következtében rövidesen elvégzik a főbb falakban menő vastagabb gázvezetékek megfelelő átvézetését annak érdekében, hogy ne fordulhasson elő törés.

Folytatás a 2. oldalon

Mennyit kereshet egy műegyetemista?

A legjobbak „jutalma” havonta akár több százezer forint is lehet

Folytatás az 1. oldalról

Ezenfelül különleges esetekben, mint például gyermekek születése, családtag elhalálozása, vagy a család anyagi helyzetében bekövetkezett váratlan probléma esetén félévente egyszer 60 000 forint rendkívüli szociális támogatás is igényelhető.

A harmadik kategóriába a tudományos munka alapján adható juttatások tartoznak. Specifikus a karonként adható tudományos ösztöndíjak összege és kifizetési formája is. Az ilyen típusú jutalmak közül a legrangosabb az Egyetemi BME Ösztöndíj, amelyért összel a nyertes pályázók 35-90000 forintot kaptak. Továbbá az OKM állapítja meg intézményenként azt az arányt, hogy hány diáknak részesülhet tiz hónapon át a havi 33 500 forintot jelentő Köztársasági Ösztöndíjban (a BME esetében körülbelül 100 fő évente). Összegében kiemelkedik még a TDK EHK

Egy átlagos diák havi juttatásának becslése	
jó tanulmányi átlag	15000
közepes szociális támogatás	20000
egyéb ösztöndíj	5-10000
Összesen	40-45000

ösztöndíj, valamint egyes karokon a külső szponzorok által meghirdetett pályázatok is. A felsoroltak mellett sajátosnak számít a karok által félévente meghirdetett közeleti ösztöndíj, amelyet azok között osztanak ki, akik aktív közéleti és közösségi tevékenységet folytatnak.

Amikor az adminisztratív háttéről kérdeztük a téritési referenst, elmondta, hogy a pályázatokat az a szerv bírálja el, ahol a dokumentumokat be kell nyújtani. Általában az értékeléseket kari szinten végzik, de a legfontosabb pályázatokat az EHK belső Pályázati Bizottsága értékeli. Rozgonyi Eszter hozzátette, hogy bonyolult összesen a tanulmányi és a szociális helyzet alapján kiosztott juttatásokat. Kevés olyan hallgató van, amely kiemelkedő összeget kap minden kategóriából. Tudományosan bizonyított tény, hogy a rosszabb szociális helyzetű diákok kevésbé jól tanulnak, míg a jeles eredményeket elérők kisebb arányban igényelnek szociális támogatásokat. Megerősítette, hogy ez alól is vannak kivételek, és előfordult már olyan eset, hogy valaki minden kategóriában nagyobb összeget kapott.

Kérdésünkre az EHK képviselő elmondta, hogy általában az ósz fielében magasabbak a juttatások. Ekkor a gólyák még nem kapnak tanulmányi ösztöndíjat, vagyis a felsőbb évesek magasabb összegekre

számíthatnak a tavaszi átlaguk alapján. Ezek mellett összel a hosszabb nyári szünet, és a több szabadidő miatt a diákok szívesebben kutatnak. Novemberben van a hallgatók kutatási tevékenységének eredményeit bemutató TDK is, amelyért szintén magas jutalmat kaphatnak a versenyen sikeresen szereplők.

A mellékelt táblázatban olvasható, hogy az egyes karokon makkora különbségek vannak a tanulmányi ösztöndíjak vagy a Kari BME-k összegei között. Nehéz meghatározni, hogy összesen mennyi pénzt kap egy átlagos BME-s diák. Széles a juttatások palettája, és különböző jellegükönél fogva bonyolult egy kalap alá venni például a szociális támogatást vagy a tanulmányi ösztöndíjat. Nem beszélve az évfolyamok közötti differenciáról: ugyanis különböznak a gólyáknak, illetve a felsőbb éveseknek adható összegek is.

Ezek figyelembe vételevel megpróbáltuk kiszámolni, mennyit is „kereshet” egy hallgató egyetemi tevékenységei révén. Egy közepe mértékű szociális támogatás 20 000 forintot, és a jó tanulmányi átlag körülbelül 15 000 forintot ér, de nagy esély van arra, hogy egy diák egyéb ösztöndíjakból havi 5-10000 forintot is begyűjtsön. Összességében tehát egy áltagos egyetemi „kereset” havi 40-45000 forint

Egy műegyetemista hallgató juttatásai

Tanulmányi ösztöndíjak (/hó)			Szociális ösztöndíj (/hó)	
Kar	minimum összeg	maximum összeg	minimum összeg	maximum összeg
ÉMK	6150	40900	10000	32500
GPK	6000	37000	Demján Sándor ösztöndíj (/hó)	20000
ÉPK	6200	30000	Egyetemi BME ösztöndíj (/hó)	minimum összeg
VBK	8000	25000	30000	90000
VIK	6000	38000	Köztársasági ösztöndíj (/hó)	33500
KSK	6000	41300		
GTK	6000	63700*		
TTK	6000	22000		

* (8,27 ösztöndíj átlag esetén)

KARI BME		
Kar	minimum összeg	maximum összeg
ÉMK (havi)	20000	30000
GPK (havi)	12100	34300
ÉPK*	10000	10000
VBK (havi)	10000	20000
VIK (havi)	8000	50000
KSK (havi)	3650	25550
GTK (egyszeri)	61000	106000
TTK (egyszeri)	5000	15000

*(egyszeri, két félévente egy ember kapja meg)

Jó tanuló-jó sportoló (egyszeri)	
minimum összeg	maximum összeg
50000	100000
Sportösztöndíj (egyszeri)	
minimum összeg	maximum összeg
50000	150000

Alaptámogatás BSC	Alaptámogatás MSc
59500 Ft/egyszeri	89250 Ft/egyszeri

azonban juttatási referenstől meg tudtuk, hogy sok tehetséges diádot nevel a BME, akik megérdelek, hogy tehetségüket ilyen mértékben támogassa az intézmény.

SNEIDER ZITA

Lopnak, de bevallják

A vizsgaidőszak közeledtével a könyvtárakban megnő az eltűnt könyvek száma. Némelyiket elveszítik, eldugják, ám többségüket ellopják. A Műhely annak járt utána, hogy a BME OMIKK könyvtárában milyenek az erre vonatkozó tapasztalatok. Lapunknak Biacs Péterné, a BME OMIKK Olvasószolgálati Osztályának vezetője nyilatkozott.

Ahogy az osztályvezetőtől megtudtuk, mindig is voltak, és vannak a mai napig is olyan esetek, amikor megpróbáltak könyveket eltulajdonítani, ám a tényleges lopások száma elenyésző. Az egyik kedvelt – az olvasók előfeltételezési szerint sikeres – módszer a vonalkód eltávolítása. Pár évvel ezelőtt történt olyan esetek a tankönyvvolvasában, amikor a látogatók kitépték a könyvek vonalkódjait, mert úgy gondoltak, így távozáskor nem jelez majd a kijáratnál felállított ún. Knogo mágneses rendszerű ellenőrzőkapu. Azonban a dokumentumok védelmi rendszere nem korlátozódik csupán a vonalkódok használatára, ezért ezeket az elkövetőket lefűltek. Biacs Péterné sze-

rint a jól bevált rendszernek köszönhető, hogy mára az illetéktelen eltulajdonítási esetek száma minimális.

A könyvek biztonságát hi-

vatott garantálni továbbá egy része feltételezhetően elkallódik valahol a szabadpolcokon. Hozzájtte, hogy az olvasók szándékait a könyvtárosok nem tudják biztosan. Ám feltételezik,

Fotó: Kiss Imre

az elektronikus kölcsonzési rendszer, amely pontos információt nyújt a könyvtár üzemeltetői számára az egyes példányok hollétéről. Azonban a kellemetlen lopási eseteket az intézmény inkább megelőzni szeretné, mintsem a már megtörtént ügyeket büntetni. A magas fokú védelem ellenére vannak olyan példányok, amelyeket átmenetileg nem találnak a könyvtár alkalmazottai.

Az eltűnt dokumentumok

hogy a vizsgaidőszak közeledtével a kevesebb példányszámú köteteket az egyes tagok elrejtik az olvasótermen belül azért, hogy legközelebb, amikor visszatérnek, és a könyvet keresik, akkor az csak számukra legyen elérhető. Ezek a példányok az éves nagy átvizsgálások alkalmával visszakerülnek eredeti helyükre.

Az ilyen esetekre gyógyír, hogy a kiemelten keresett dokumentumokból a könyvtár

egyre több példányt igyekszik a polcokon az olvasók számára elérhetővé tenni, így értelmét veszti az eldugdosás.

A keresett könyvek mellett egy újabb kategóriát képeznek azok a példányok, amelyeket az olvasók kikölcsönöznek, de azokat nem szolgáltatják vissza az intézmény számára. Ezen tagok egy része nem válaszol a felszólító levelekre, és nem fizet be a büntetést. Az ügy hosszú ideig húzódhat, ám amikor a diplomaosztóra sor kerül, akkor újabb kellemetlenségek érhetik az ügyben érintett hallgatót. Ugyanis, amíg nem rendezi a tartozását, és a könyvet vissza nem viszi, addig nem kaphatja meg az oklevelét.

Végezetül meg kell említeni azokat a könyvtári tagokat, akik jelzik a könyvtár felé, hogy a kikölcsönzött példányt elveszették. A szándék itt sem bizonyítható, de vannak olyan esetek, amikor egy-egy ritka dokumentum kereskedelmi forgalomban nem kapható, így elvesztésekkel jogosan merülhet fel a jogtalan eltulajdonítás gyanúja is. Ilyen esetekben a tagokat a könyv megfizetésére kötelezi a BME OMIKK.

SZABÓ ORSOLYA

Ch épület II. felvonás

A süllyedés megállt, a problémák megmaradtak

Folytatás az 1. oldalról

Ez nem jelent még megoldást a kisebb leágazások helyzetére, amit majd külön kell kezelni. Ennek kapcsán az egyetem kérte az épületben egy gázjelzőrendszer felszerelését, amely minden napig nem valósult meg.

A tárgyalások másik fő irányvonalát az képezi, hogy a BME minden módon tudja a kivitelezés befejeztével az épület végleges helyreállításához szükséges kártérítési összegét lehíjni akár a kivitelezőtől, akár annak biztosítójától. A kárigény bejelentése már megvolt, és a pontos összeg megállapítására most formálódik egy műszaki szakértői csapat az Építészszövetségi Kar tanárainak, szakembereinek bevonásával. Ők fogják összeállítani az épület károsodási térképét, és minden ehhez kapcsolódó költséget. Ezt feltehetően majd csak tavasszal tudják befejezni. Valószínűleg akkor zárulnak le a munkálatai a Ch épület alatt, azonban a korábbi igéretekkel szemben most sem adtak részletes tájékoztatást a jelenleg itt zajló folyamatokról.

BÁN ANDREA

Fotó: Szabó László

Száguldó csodajárművek a K épületben

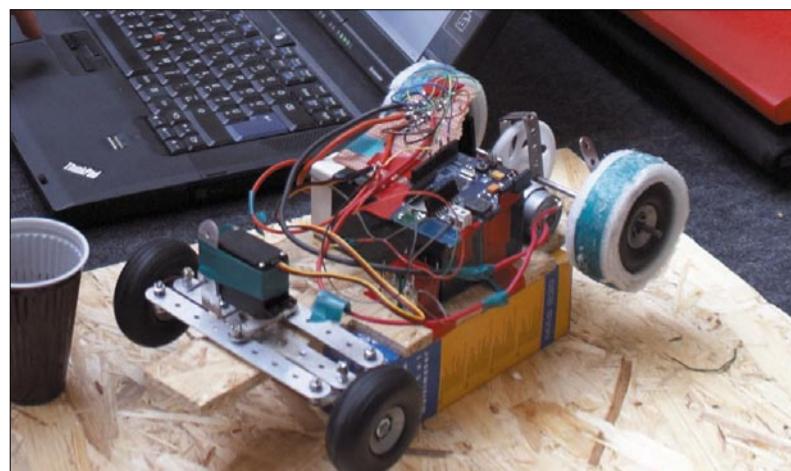
BEST – Bosch mérnökverseny

2008. november 27-én másodszor rendezték meg a Műegyetemen a kreatív mérnökök versenyét. A BEST szervezésében lebonyolított eseményen idén a feladat egy távirányítható kisautó megépítése volt. A remekművekkel egy versenypályán kellett végigmenni úgy, hogy az különböző akadályokat (alagút, rámpa, macskakő, fekvőrendőr, műfű, jégpálya) teljesítsen. Az izgalmasnak teli megmérettetések a Műhely is jelen volt.

A mérnökverseny során a résztvevők négyfős csapatokban oldották meg a műszaki problémát. Ehhez az elméleti tudás felhasználása mellett leginkább mérnöki érzékre, kreativitásra, és jó kommunikációs készségre volt szüksége az alkotóknak.

A rendezvény előfutáraként októberben négy mini mérnökversenyet rendeztek meg a BME-n. A figyelemfelkeltő eseményeken kreatív csapatmunkát igénylő feladatokat oldottak meg a résztvevők, látványos, dinamikus szerkezeteket létrehozva. Az előjelezőket országos szinten

hirdették meg. A versenyzők feladata egy olyan elektromos meghajtású szerkezet építése volt, amely képes külső erőbehatás és távirányítás nélkül feljutni egy adott rámpa tetejére, miközben egy húsz dekagrammos súlyt húz maga után. A Műegyetem R épületében megrendezett előválogató során dölt el, hogy az ötvönként jelentkezett csapat közül, melyik tíz versenyzéhet majd a döntőben. A rendezvénysorozat utolsó része november 24. és 27. között zajlott intézményünkben. A „nulladik” napon bemelegítésként a fináléba jutott csapatok a Bosch hatvani gyárát látogatták meg, ahol egy rövid elméleti áttekintéssel egybekötve kihirdették a várvárt feladatot. Az ezt követő két napon a versenyzők az előírt szabályok szigorú betartásával megterveztek, majd megépítették a szerkezetet, amelyet november 27-én mutattak be a K épület aulájában. Tanárok és fiatal, tehetséges mérnökhallgatókra vadászó cégek

zsűrije döntött arról, hogy ki hajtotta végre legjobban a feladatot. A zsűri bírálatán kívül még az időeredmény és a gazdaságosság is befolyásolta a végső pontszámokat. Érdemes volt jól teljesíteni, ugyanis a győztes csapatok értékes díjakkal gazdagodtak: vacsorával egybekötött Allianz tesztvezetéssel a Hungaroringen; gyakorlati lehetőséggel a Boschnál; Bosch termékekkel (háitzsák, kabát, pendrive) és még sok más nyereménnyel térhettek haza a legjobbak.

Az első helyezett „Lehet” csapata bebizonyította, hogy az öregeknek is van esélyük. Az 5+ éves hallgatók a shopban maradt maradék anyaguktól állították össze a mindenkorábban háromkerekű koncepciójukat, amellyel sikerült az elre törniük. A dobogó középső fokára a különdíjas „Zenit” állhatott fel. A három villamosmérnök- és egy informatikus hallgatóból álló csapat már tavaly is részt vett a rendezvényen versenyzőként, illetve nézőként, és annyira megtetszett nekik a program, hogy idén is eljöttek. A baráti társaság szerint „ez egy jó lehetőség arra, hogy kipróbálják magukat az egyetemen kívül, és a gyakorlatban is”. A harmadik az „Atomrakéta” csapata lett, amelynek műszaki menedzserekből és villamosmérnökből álló gólyacsapata már régebben is részt vett ilyen jellegű rendezvényeken. Végül a szervezők közönségszavazást is tartottak, ahol a mérnök-fizikusokból álló „Electronic Supersonic” győzelmeskedett, bebizonyítva, hogy a fizikus hallgatók is megállják a helyüket egy ilyen versenyen.

MARKOVITS ZITA

Fotó: Szabó László

Egyetemi BME Ösztöndíj

Kiosztották az egyik legnívósabb műegyetemi hallgatói kitüntetést

Az Egyetemi Hallgatói Képviselet kihirdette az őszi EBME Ösztöndíj nyerteseinek listáját. Az intézmény egyik legrangosabb jutalmáról Esze Agnestról, a testület pályázati referért kérdeztük.

Az EHK képviselőtől megtudtuk, hogy a szervezet már évekkel ezelőtt létrehozta ezt az ösztöndíjat, amelyet félévente, öt hónapon keresztül osztanak ki az intézmény legkiemelkedőbb tanulmányi és szakmai munkát végző diákjai között. Esze Ágnes lapunknak elmondta, hogy a mindenki számára előzetes és nyilvános bírálati szempontok alapján a pályázók pontot kaphattak az idegennyel-ismeretre, a kiemelkedő egyetemi és nemzetközi szintű közéleti és sporttevékenységre, azonban a legértékesebb a

legalább 15 pontot és előző félévi tanulmányi átlagában 4,0 értéket ért el. A pályázati referens hozzátette, hogy efölött a meghatározott minimális tanulmányi átlag szintje fölött már nem differenciálták a hallgatókat a tanulmányi eredményre járó ponttal, mivel az átlagok nagyon eltérőek lehetnek különböző szakok vagy karok között. Esze Ágnes lapunknak elmondta, hogy a mindenki számára előzetes és nyilvános bírálati szempontok alapján a pályázók pontot kaphattak az idegennyel-ismeretre, a kiemelkedő egyetemi és nemzetközi szintű közéleti és sporttevékenységre, azonban a legértékesebb a

Fordító- és tolmácsképzés

A BME Idegennyelvi Központjában működő nemzetközi Fordító- és Tolmácsképző immár 10. éve képezi a hazai és a nemzetközi piacra fordítókat és tolmácsokat. Az egyéves posztgraduális nappali képzések keretében belül az alábbi diplomák szerezhetők meg.

1. Fordítódiploma: egyéves nappali posztgraduális szakfordítói-képzés két idegen nyelven: angol, francia, német, olasz, román, spanyol, tetszőleges párosításban a magyarral kombinálva.

2. Konferenciatorlmács Master diploma: konferenciatorlmács-képzés két idegen nyelven: angol, francia, holland, német, olasz, orosz, román, spanyol, tetszőleges párosításban a magyarral kombinálva. Francia diploma, uniós ösztöndíjak, kiterjedt nemzetközi kapcsolatok, kiváló ismert oktatók, modern eszközök a számítógéppel segített fordításban, szakmai gyakorlat várja a jelentkezőket.

Szintén az Idegennyelvi Központban működik egy **kétéves** szakfordító- és tolmácsképzés is, mely egy levelező (heti 3x4 óra a délutáni és esti órákban) felsőfokú szakirányú továbbképzés **egy idegen nyelven:** angol, francia, német, orosz vagy spanyol a magyarral kombinálva. Bármely szakterületen szerzett diplomával és középszintű nyelvtudással rendelkező jelentkezését várják. Előkészítő kurzusok minden évben indulnak.

A Nemzetközi Fordító- és Tolmácsképző elérhetősége:

<http://www.tradic-inter.bme.hu/index.php>

További információk:

Végh Katalin főfelőldönök:

Telefon: (1) 463-40-91

Fax: (1) 463-41-25

E-mail: vegh@bme-tk.bme.hu

E épület XI. em.

A Tolmács- és Fordítóképző Központ elérhetősége:

<http://www.nyi.bme.hu/ford/szfindex.htm>

Jelentkezés és ügyintézés:

Perényi Józsefné programasszisztens

BME GTK Idegennyelvi Központ

E épület XI. emelet 1.

Tel: (1) 463-2628

Fax: (1) 463-3121

E-mail: perenyik@nyi.bme.hu

Közgazdasztanár MA képzés

A közgazdasztanárokra egyre fokozódó igény mutatkozik az iskolarendszerű és az iskolarendszeren kívüli képzés rendszerében.

A közgazdasztanári mesterszak a közgazdasági mesterképzés szakterületeihez illeszkedve szervezi a szakmai pedagógusképzést 4 szakirányon.

Mérnöktanár MA képzés

Az MA képzettségű mérnöktanárok a megújuló szakképzési rendszer összes színtérén biztos munkát, megbízható jövedelmet és hosszú távú karrieret biztosító, sokszínű feladatokat végezhetnek.

A mérnöktanári mesterszak a mérnöki mesterképzés szakterületeihez illeszkedve szervezi a szakmai pedagógusképzést 10 különböző szakirányon.

A képzések rövid további információk a BME Műszaki Pedagógia Tanszékén szerezhetők be, az E épület 409. szobában található Hallgatói Irodában, a 463-1699-es telefonszámon, valamint a tanszék honlapján (<http://mpt.bme.hu>).

Kategória	Összeg/hó	Nyertesek száma	Kar
I.	90 000 Ft	1 fő	VIK
II.	70 000 Ft	2 fő	TTK
III.	50 000 Ft	4 fő	VIK, TTK, ÉPK, VBK
IV.	35 000 Ft	7 fő	3 fő VIK, 1-1 fő TTK, GPK, KSK, ÉPK

lomban. Esze Ágnes elmondta, hogy általában három kategóriát állapítanak meg az értékeléskor, azonban idén volt egy kiemelkedő pályázó, aki jóval a mezeny felett teljesített. Neki egy külön kategóriát hozott létre a bírálatot végző EHK Pályázati Bizottság. Hozzáfűzte, hogy a pályázatnál vannak „ismerős arcok”: olyan diákok, akik már több alkalommal részesültek a jutalomban, és rendszeres „visszatérő vendégei” a kiírt ösztöndíjaknak. Az idei pályázatokkal kapcsolatosan megtudtuk, hogy olyan jó és kiemelkedő eredmények születtek, hogy a

tervezettnél nagyobb összegű jutalmat osztottak ki. A Műhely előző számában beszámoltunk arról, hogy az EHK évi hárommillió forintot tett félre az EBME díjazására, azonban az őszi helyezések kiosztása után a megmaradó összeg kevés lett volna a tavaszi pályázatra. Ennek következtében az EHK megnövelte az erre szánt keretet annak érdekében, hogy a nívós jutalommal továbbra is ösztönözze és támogassa a hallgatók tudományos munkában történő részvételét.

SNEIDER ZITA

Zsebbe és kreditbe vágó ügyek a BME-n

Ismét elrepült egy félév és újra nyakunkon a vizsgaidőszak. Jó lesz mindenkinek odafigyelni a különféle adminisztrációs határidőkre, mert ha megfeledkezünk egy-egy befizetésről, akkor nemcsak ajándékok, hanem egy szép büntetőcsekkel kerülhet a karácsonya alá. Íme pár jó tanács, amivel elkerülhetjük ezt a kellemetlenséget.

Először is vegyük számba a tennivalókat a szorgalmi időszak végének

Fotó: Szabó László

közeledtével. A legfontosabb, hogy az eddigi adósságainkat minél előbb törlesszük, mert addig nem tudunk vizsgára jelentkezni a Neptunban, amíg tartozásunk van az egyetem felé. Ilyen lehet például a költségtérítés, vagy az előző félév sikertelen kreditei után járó büntetés, amit november 30-ig kellett befizetni. Érdemes az otthoni feladatokat is határidőre teljesíteni, mert ennek elmulasztásáért is különéljárási díjat kell fizetnünk.

Amennyiben a szükség úgy hozza,

próbáljuk meg a pótlási hetet jól beosztani, mert ekkor még nagyon sok minden javítható, és ha sikerül „megmentenünk” egy tárgyat, akkor azzal kemény ezzereket spórolhatunk. A vizsgaidőszak a bolognai képzésre járóknak december 22-én kezdődik, a hagyományos képzésen pedig egy héttel korábban, december 15-én. A jövő évi tantárgyfelvételre készülve érdemes mérlegelni, hogy mennyit tudunk kihozni magunkból, ugyanis ha túlkalkuláljuk ezt,

ni, amelynek díja 3000 forint. Ehhez nem szükséges külön engedély, de ha több tárgyból is él a hallgató az ismétlő javítóvizsga lehetőségével, akkor a KTH az összes így megszerzett jegyet törli a leckeönyv lezáráskor. Természetesen a legjobb, ha sose kell felhasználnunk ezt az adut, de ha szükséges ne habozunk élni vele.

Abban az esetben, ha mégsem sikerült megúsznunk a büntetést, és az már megjelent a Neptunban, akkor mindenkorban fizetnünk kell. Vagy gyűjtőszámláról rendezzük tarto-zásunkat, vagy ha számlás fizetést szeretnénk, akkor banki átutalással. Gyűjtőszámlás fizetés esetén először el kell küldeni a kívánt összeget a saját gyűjtőszámlánkra, majd annak megérkezése után tudjuk befizetni a büntetést. Érdemes nem az utolsó percre hagyni mindezt, mert a bankok akár több napig is intézhetik a tranzakciót, illetve senkit ne érjen meglepetésként, hogy hétvégnincs ügyintézés.

A legfrissebb tanulmányi hírek a Támpont Iroda honlapját érdemes olvasni, vagy feliratkozni a Támpont Hírlevélre, amelyben személyesen

és több tárgyat veszünk fel, mint amit majd képesek leszünk teljesíteni, akkor egy év múlva fizethetjük a kreditenkénti 1200 forintos büntetést.

Egy adott vizsgáról a megmérettetést megelőző napon 12 óráig lehet lejelentkezni. Ennek elmulasztása automatikus távolmaradást jelent a vizsgáról, amiért alkalmanként 3000 forintot kell fizetni. Továbbá lehetőség van félévente egy tantárgyból ismétlő javítóvizsgát ten-

Jogcím	Különéljárási díj	Befizetés határideje
kollégiumi téritési díj késedelmes befizetése esetén alkalmanként	1200 Ft	
otthoni feladat késedelmes leadása esetén alkalmanként	1200 Ft	
vizsgáról való igazolatlan távolmaradás esetén alkalmanként	3000 Ft	
felvett, de nem teljesített kreditpontronként	1200 Ft	
ismételt pót zárt helyi dolgozat írása esetén alkalmanként	3000 Ft	
leckeönyv késedelmes leadása	1200 Ft / megkezdett hét	

kirovást követő
30. nap

kaphatjuk meg a legfontosabb információkat. Ezeken a csatornákon juttatják el a legfontosabb tudnivalókat, változásokat. Mindkettőről

a www.tampont.bme.hu weboldalon találhatunk részletes információt.

HIDASI PÉTER

dr. Fazekas Ferenc 1922-2008

2008. november 8-án elhunyt a múlt század nagy műegyetemi oktató nemzedékének egyik utolsó, kiemelkedő tanára, dr. Fazekas Ferenc. Fazekas Ferenc 1922-ben, Csengeren született, 1941-ben megkezdett műegyetemi tanulmányait súlyos, kegyetlen séreléssel, jobb karja elvesztésével akadályozta a II. világháború. A gépész-mérnöki diploma 1947-es megszerzésétől az élete napjainkig a műegyetemi matematika oktatásához kapcsolódott. Az egyetemi műszaki doktori fokozatot 1965-ben, a matematikai doktorátust 1968-ban nyerte el.

A Közlekedésmérnöki Kar nappali, esti és levelező diákjai több évtizeden át tanultak nagyszerű előadásaiból. Megannyi cikke, tankönyve mellett az általa szerkesztett (és nagyrészt szerzőként is jegyzett) „Műszaki Matematikai Gyakorlatok” különösen sikeresek voltak. A 25 kötetes sorozat a műszaki és természettudományokban alkalmazott matematika valamennyi tárgykörét igényesen, jó didaktikai érzékkel tárgyalta. Az első kiadástól (1952) napja-

inkig a magyar felsőoktatásban tanulók ezrei használták – és használhatják ma is – e kiváló könyveket. Az 1960-as években a sorozatot a Szovjetunió, NDK, Jugoszlávia, Egyiptom, USA, Nagy-Britannia, Német Szövetségi Köztársaság tudományos könyvkiadói is megjelentették.

A hazai posztgraduális képzésben egyedülálló alkalmazott matematikus szakmérnöki képzés igényes kurzusai sokak számára biztosították a komoly, időtálló tudásanyagot. A Közlekedésmérnöki Kar emblematikus vezető tanáraként, mint dékánhelyettes is éveken át, fáradhatatlanul munkálkodott az egyetemi oktató- és kutatómunka szervezésében.

A BME oktatói mellett a műegyetemen kívül dolgozó alapkutatók és az elméletileg igényes ipari alkalmazás részére alakult meg a Karközi Alkalmazott Matematikai Munkaközösség (KAMM), valamint a munkaközösség nemzetközi változata (Pannonian Applied Mathematical Meetings, PAMM). Az évtizedeken át, rendszeresen megtartott, magas színvonalú konferenciák szervezését és kiadványaiak megjelentetését jószerével az Ó fáradhatatlan munkálkodásának köszönhetik.

Színes egyénisége, emberi, pedagógusi nagysága minden tanítványnak örök példaként szolgál. Fazekas Ferencet 2008. december 1-jén, a Farkasréti temetőben helyezték örök nyugalomba.

Megőrizzük emlékedet, Isten Veled, kedves Feri bácsi.

DR. LACZIK BÁLINT

A BME OMIKK hírei

2008. december 1. és 23. között adventi naptár várja a könyvtárba látogató régi és új olvasókat. Advent idején minden nap az első új beiratkozó ingyenesen lehet könyvtári tag, és ajándékot is kap az Adventi Naptár aznapi fókjából.

Advent ideje alatt minden beiratkozó olvasó adventi olvasójegyet választhat magának.

Hosszabbított nyitva tartás a vizsgaidőszakban a BME-s hallgatók számára!

Az Egyetemi Hallgatói Képviselet kezdeményezésére és támogatásával a BME OMIKK Nagyolvasójában december 15. és január 30. között 8-22 óráig tanulhatsz!

További tudnivalók:

- A könyvtárba a főkapun keresztül jutsz be, csengetned kell!
- A ruhatár használata kötelező!
- A Nagyolvasóba BME-s diákgigazolvánnyal vagy olvasójeggyel lehet bejönni.
- A hosszabbított nyitvatartási idő alatt csak a Nagyolvasó használható.
- A Nagyolvasóban (mint már tudod) van Wi-Fi, hozzahoz a laptopdat is!
- Az egyetem területét a Bertalan Lajos utcai kapun, vagy a K épület főbejáratán keresztül 22 óráig tudod elhagyni.
- December 23-án a könyvtár 17 óráig tart nyitva.
- A könyvtár az egyetem többi intézményéhez hasonlóan a két ünnep között zárva lesz. 2009. január 5-től újra szeretettel várjuk minden kedves olvasónkat.

Nem jutunk el a termékekig

Szeptember elején nevezték ki a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal élére Dr. Csapoki Gyulát, aki diplomáját a Budapesti Műszaki Egyetemen szerezte, majd később a Villamosmérnöki és Informatikai Karon és a Távközlési és Médiainformációk Tanszéken dolgozott, 2001. és 2008. között pedig a BME Nemzetközi Igazgatóságának vezetője volt.

Szeptemberi hatállyal nevezték ki a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal elnökének – milyen teendőkkel és hatás-körrel jár egy ilyen pozíció?

2008. szeptember 8-án bízott meg Molnár Károly miniszter úr a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal elnöki teendőinek ellátásával. Elsődleges feladatként azt tüztük ki célul, hogy a kiszámíthatóság és a stabilitás biztosítása mellett gondoskodják az innovációs alap pályázati rendszer hatékonyságának a növelését. Ez az alap egy évben jelenleg mintegy 50 milliárd forint. Az 50 milliárd forint fele a vállalatok innovációs járulékként befizetett összege, a másik felét a magyar költségvetés teszi ehhez hozzá. Az alapvető feltétel az, hogy a bürokratizálás szintjét csökkentsük, a pályázók számára átlátható pályázati, bírálati feltételeket biztosítunk, és olyan programokat hirdessünk meg, amelyek lehetővé teszik, hogy ezt az összeget hatékonyan, jól követhető módon hasznosítsuk.

A Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal zászlóshájája a Nemzeti Technológia Program. Ennek a programnak a keretében 2008-ban 30 milliárd forintot osztanak ki a pályázók között. A Nemzeti Technológiai Programnak vannak célzott szakterületei, amelyeknek a meghirdetése évente két alkalommal történik, tavaszszal és ősszel, súlypontjai pedig a versenyképes ipar, a versenyképes agrárium és élelmiszeripar, továbbá az élıhető és fenntartható környezet.

Kinevezésekor elmondta, hogy egyik fontos feladatának tartja a fiatal kutatók lehetőségeinek bővítését. Milyen eszközök állnak rendelkezésére ehhez?

Ez a céltitűzés már csak azért is egyértelmű volt számomra, mert én 1969-től kezdve, amikor megkaptam a villamosmérnöki diplomát, aktív kutató-fejlesztő munkát végeztem. A fejlesztésen keresztül eljuttattunk termékekig, továbbá tudományos munkában is kivettem a részem, ezért igazán érzem, hogy menyire fontos a tehetséggondozás és a kutatói utánpót-lás biztosítása. A kutatási és technológiai innovációs alapból van lehetőségünk arra, hogy kutató-fejlesztő munkahelyek létrehozását

és az utánpót-lás képzést támogassuk. Továbbá ki fogunk írni ösztöndíjakat posztoktori képzés támogatására.

Terveink szerint a fiatal kutatókat segíteni fogjuk abban is, hogy külföldi tudományos továbbképzésekben vegyenek részt. Ez esetben azonban ösztönözni szeretnék az ifjukat arra, hogy a kurzusok után jöjjönek vissza Magyarországra, és itthon hasznosítsák a kint megszerzett új ismereteket. Szintén fontos, hogy a jövőben szeretnénk felvenni egy mecenási szerepet. A fiatalokat a Mecenatúra pályázat

vállalkozások mögé szintén oda szeretnénk állni. Mindig azt mondjuk a fiataloknak, hogy alapítasanak vállalkozásokat. Számkra különösen fontos, hogy anyagilag és logisztikailag is kapjanak segítséget. Hozzá kell tenni, hogy a műszaki tudás mellett a gazdasági ismeretekkel frissen végzett emberekre is szükség van, többek között a közigazdászokra és a menedzserekre. Nélküük nem megy, csak ha összefog a menedzser, a közigazdász és a mérnök. A jogi ismeret, a jogászok szintén elengedhetetlenek a mai világban. A Műegye-

szakterületén is megtalálják itthon a számításukat szakmailag, anyagilag egyaránt. Mint minden fiatal, én is kalandvágó voltam, megfordultam Angliában, Németországban, az Egyesült Államokban, dolgoztam Dél-Koreában, de mindig hazavágytam. Hazahoztam azt az ismeretet, amit utána itthon nagyon jól tudtam kamatoztatni.

A Műegyetem nagyon erős és sikeres az Erasmus nemzetközi csereprogramjai terén, feltétlenül fent kell azt tartani, hogy a hallgatók nagy számban tudjanak egy fél évet külföldi egyetemen el tölteni. Olyan óriási ismeretanyaggal térnek haza (még ha nem is tényleges szakmai ismerettel), ami a tárgyalóképesség, illetve önmaguk menedzselése szempontjából hatalmas előny.

A közmúltban a Nagy Hadron Ütközötő (Large Hadron Collider) hivatalos avatóünnepségén vendégeskedett. Hazánk, mint a CERN teljes jogú tagja hogyan profitálhat ebből a grandiózus projektből a hazai kutatási élet szempontjából?

Hazánk magas CERN tagdíjat kell, hogy fizessen, de ez úgy hasznosul, hogy a magyar kutatók ingyen vehetnek részt az ott zajló kutatásokban. Évente legalább 30 fizikus odakint dolgozhat, valamint reguláris és PhD hallgatók is képviselnek minket. A Műegyetem tehetne esetleg még erőfeszítéseket abba az irányba, hogy mérnöki munkát adjon el az LHC-nak. Ott nagyon komoly informatikai, villamosmérnöki, gépész-mérnöki fejlesztések folynak, amihez csatlakozni lehetne. Nekünk, mint teljes jogú LHC tagoknak, ez mindenkorban jó üzlet lenne, mert beszállítók lehetnénk.

Magyarország azonban egyelőre még nem tud ilyen munkákból túl sokat eladni. Ebben éppen ezért előre kell lépnünk, az ügyben erőfeszítéseket akarunk tenni, mind a Műegyetem, mind magyar cégek vonatkozásában. Fel kívánom venni a kapcsolatot a Műegyetem jó hírű Nukleáris Technikai Intézetével, hogy tegyük annak érdekében, hogy még jobban szerepeljünk a jövőben.

Az LHC helyszínén látottak és tapasztaltak alapján valóban érezhető ennek a projektnek a grandiózus mivolta, ami a hérek alapján eljut hozzánk?

A helyszín varázslatos, valóban meghökkentő, ez a világ legnagyobb ilyen létesítménye. Abban a szerecsen helyzetben voltunk, hogy október 21-én, amikor az ünnepélyes megnyitó volt, lemehetünk 100 méter mélyre, és saját szemünkkel láthattuk ezeket a rendkívül látványos mérnöki produkumokat. Az építőmérnökök

óráisi teljesítményt nyújtottak ennek a konstrukciónak a megalkotásában. De szintén óriási teljesítmény a gépész-mérnökök, a villamosmérnökök és informatikusok részéről is, amit ott véghezvittek. A Műegyetemnek tehát erősen a potenciáljában van mindez. Abból a szempontból szerecsések vagyunk, hogy az óriási detektorokba hardvert is tudunk biztosítani, köszönhetően a Szilárdtest és Magkutatói Intézetnek.

A Kutatási és Technológiai Hivatal számára az elkövetkezendő években a főbb stratégiai csapásirányok mely területek lehetnek?

A következő időszakra most folyik a programtervezés, a jelenlegi fázisban az innovációs alap felhasználási stratégiai céljainak a kidolgozásánál tartunk, ezeket éppen ezért a Műhelynek tudom elsőként elmondani.

A stratégiai céljaink a következőkben: a tudásbázisokat erősíteni és nemzetközi színvonalú tudásközpontokat létrehozni. Nemzetstratégiai célokhoz kapcsolódó kutatási-fejlesztési programokat szándékozunk támogatni. Ez azt jelenti, hogy új programokat is indítunk, amelyeket nem a pályázók nyernek el, hanem mi írjuk ki, hogy milyen szakterületeken, melyek azok, amikben Magyarország már most jól szerepel.

De erre rá kell erősíteni a továbbiakban, hogy ne csak Magyarországon legyünk híresek, hanem az Európai Unióban és az egész világban. A stratégiai tervünk szerint a kutatási és fejlesztési eredmények hasznosítását kell fokozni, az innovatív vállalkozások létesítését erősíteni.

Szintén fontos stratégiai elv a regionális innováció. Tudomásul kell vennünk, hogy Magyarország nem csupán Budapestból áll, hanem a hozzá tartozó hét másik országrészről is. Ezeknek a régióknak az első országos találkozója Debrecenben volt szeptember végén, s jó volt látni, hogy szerte az országban nagyon fókuszált elköpzelések vannak. Ezért a körzeteket erősíteni akarjuk. Végül, de nem utolsó sorban a nemzetközi kutatási együttműködést növelni kell, valamint az Európai Unió kutatás-fejlesztési programjaiban való magyar részvételt is tovább kell fokozni. Elindítottunk már eddig is olyan kétoldalú kiemelt kapcsolatokat, melyek segítségével fel tudunk mutatni, illetve elindítani olyan irányokat, amikre már az egész világ odafigyelhet, ezért évente megismételt formában tovább akarjuk ezt vinni. Ez az öt stratégiai célunk van jelenleg, amit közép- és hosszú távon erősíteni szeretnénk.

LOVAS GERGŐ

Ez történt a világban

Diplomák értéke a vállalatok véleményének tükrében

A BME Gépész-, illetve Villamosmérnöki és Informatikai Kara nyújtja a vállalatok körében országosan legelismertebb műszaki-informatikai képzést, ugyanakkor a potenciális munkaadók értékelése tapasztalataikból adódóan ennélfogva valamivel kedvezőtlennebb – áll az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáselemező Intézetének friss felmérésében. A Gazdaság- és Társadalomtudományi Karok versenyében a Budapesti Corvinus Egyetem és a Budapesti Gazdasági Főiskola képzései vezetnek. A fővárosi intézmények mellé saját térségükben rendre felzárkóznak a vidéki egyetemek, főiskolák.

Fizika, kémia, biológia egyben?

Az Oktatási Minisztérium 2013-ban vezetné be azt a rendszert, amiben a természettudományos ismereteket az eddigiekkel azonos óraszámban, de egy tárgy keretein belül tanítanának. Azok az iskolák, amelyek már az idei tanévtől így oktatnak, külön támogatást kapnak. A Pedagógusok Szakszervezete szerint inkább magasabb reál óraszámokra lenne szükség, hiszen a felsőoktatásba jelentkezők többsége az alapfogalmakkal sincs tisztában.

A világ legnagyobb hévizes barlangja

Az ez év novemberében, két hónapos munka árán feltárt

kupolás barlangterem minden méreteit, minden elhelyezkedését tekintve egyedülálló: a József-hegy alatt egy 300 négyzetméter alapterületű, 25 méter magas sziklaüreg húzódik, amelyet egy kilenc méter mély tó tölt be. Hogy a terem a nyilvánosság számára valaha látogatható lesz-e, még kérdéses, barlangfürdő azonban a budai vízbázis védelme miatt biztosan nem lesz belőle – a II. kerület közbenjárására viszont az 5,5 kilométeres járat részéért világörökségi védeeltséget nyerhet: Budapest a világ egyetlen fővárosa, amely ekkorra kiterjedésű barlangrendszeren fekszik.

Magasabb küszöb a felsőoktatás kapujában?

A Rektori Konferencia november 18-ai ülésének törvénymódosító kezdeményezése szerint 2010-től 200 pont alatt nem lehetne felvételt nyerni a felsőoktatásba. Az állásfoglalás az oktatás minőségének javítását célozza; a határ így is a szerezhető pontszámok fele alatt lenne meghúzva.

keretében kívánjuk támogatni abban, hogy nemzetközi konferenciákon részt vegyenek, illetve hogy idehaza is szervezzék ilyen szakmai összejöveteleket.

Hazánk milyen utánpótlással rendelkezik, már ami a lehetőségeket, az utánpótlást jelenti kutatói és fejlesztői fronton?

Magyarország a nemzetközi kutatói, fejlesztői palettán jól szerepel. Az általunk szintén támogatott alapkutatás mellett a fő fókuszt az alkalmazott kutatás kapja, ami a BME-nek is a legfőbb területe. Az alkalmazott kutatásban jó eredményeket érnek el a mi fiataljaink. Amiben azonban nem vagyunk sikeresek, az az, hogy nem jutunk el a termékekig. Az innovációs láncnak, miután a kutatási eredmények megszületnek, jön még egy nagyon kemény és nagyon keserves fázisa, amikor új terméket kell előállítani, még hozzá olyat, amiben a világban elsők vagyunk. Ez esetben Magyarország az új terméknek az összes anyagi előnyét elvezethet.

Azon gondolkodunk, hogy hogyan tudnánk ennek az innovációs láncnak az utolsó fázisát, ami nagyon anyag- és időigényes, támogatni. A kis és közepe-

Máshol Európában!

Hallgatói juttatások külföldön

Az idei márciusi szavazás gyorsan véget vetetett az íthoni tandíj még el sem indult történetének. A döntés értelmében a hazai felsőoktatás továbbra is ingyenes marad – legalábbis papíron.

A diákeknek azonban mindenki lesznek járulékos költségei a megélhetési szükségeihez.

Az elmúlt évben a Svéd Oktatási Minisztérium összesen 100 millió eurót fordított az egyetemi tanulók támogatására, a tanítási rendszer fenntartására, akadémiai kutatásokra és a gyülekezetek segítésére. Ez az összeg az ország GDP-jének 6,8 %-a.

A miniszterium az egyetemeknek szánt ráfordításokat

diplomaszerzés. A diákoknak az első tanév megkezdésekor ún. regisztrációs díjat kell fizetniük a különféle diákszerzések számra. Csak ezek után váthatnak teljesjogú diákkori taggal, aminek köszönhetően többek között kedvezményesen használhatják például a tömegközlekedési eszközököt. A kollégiumi költségek magasabbak, nem a nálunk megszokott csökkenett diájak jellemzők – de még így is olcsóbb diákszállást jelentenek, mint egy albérlet, ami akár 2000 euróba is kerülhet évente.

A déli országokban szintén nem kell fizetni az egyetemi tanulásért. Görögországban és Spanyolországban segítik a diákok saját lábra állását. Ennek egyik módja a lakhatási támogatás, melyet különféle albérletre fordíthatnak a nyertesek.

ségleteken túlmenően. A tankönyvek, a különféle segéd- és szükségesek, és az eredményes tanuláshoz nélkülözhetetlen kellékek jelentős összeget tehetnek ki egy család költségvetésében. Az állam több csatornán igyekszik segíteni a szellemi épületet: különféle diákkedvezmények, szociális és egyéb címen megpályázható támogatások és egy komplex ösztöndíjrendszer áll rendelkezésre a nehezebb anyagi helyzetben lévő, de tehetséges tanulóknak.

Nézzük azonban, hogy Európa más országaiban hogyan gázdálkodnak az oktatásba beáramló, illetve az onnan kifolyó pénzösszegekkel!

Tekintsük először az északi országok egyetemi rendszereit – ott nincs tandíj, akár csak nálunk! Jól követhető a pénz útja az államtól a diákokig.

Finnországban és Svédországban nem teljesen ingyenes a

két tényezőtől teszi függővé: a kiutalt pénzösszeg nagysága 60%-ban a diákok teljesítményétől függ, 40%-ban pedig a létszámtól. Érdekesség, hogy az egyetemen tanulók száma az északi térség országaiban felelősségi, mint Magyarországon. Ez nyilván más költségelosztást tesz lehetővé.

A norvég és svéd támogatási rendszer több ponton is hasonlít a magyarhoz. Elsősorban szociális rászorultság és kiváló tanulmányi eredmény alapján kapható ösztöndíj. De sokan veszik igénybe a Socrates-Erasmus program nyújtotta lehetőségeket is. Ezen diájak elnyerésével akár egy egész szemesztert különföldön töltethetnek a sikeres pályázók a jelentős támogatások segítségével és egy jelképes önrész megfizetésével.

Portugáliában azonban nincsen központi ösztöndíjrendszer, az állam nem ad vissza nem térítendő kölcsönt, csak a felsőoktatási intézmények utalhatnak ki különféle juttatásokat.

Németországban a fiatalok masszív tiltakozása ellenére számos tartományban bevezették a tandíjat. A német diákok is részesedhetnek lakhatási hozzájárulásban, a tehetségek gondozására és a képességek fejlesztésére pedig külön ösztöndíj hálózat működik.

Romániában ennél bonyolultabb a rendszer. Az állam és az intézmények állapítják meg az ingyenes helyek számát az egyetemeken, ezek mellett mindenkinél kötelező beiratkozási díjat fizetnie. Csak a hallgatók negyede kaphat ösztöndíjat.

Vannak olyan rátermettséget igénylő területek, ahol kifejezetten szükséges lehet a jelentkezők speciális képességeinek vizsgálata. Ezt a bölcsészettudományi karokon egy maximum 100 pontos felvételi eljárással oldják meg. A tanárképzésekben nem elég az alapszak elvégzése, a tanári diploma csak mesterszinten szerezhető meg. A hároméves, sok gyakorlati elemet tartalmazó alapozás után az ún. mellékszak jelenti a tényleges oktatói képzést. Ide csakis a képességviszsa sikeres teljesítésével lehet bejutni.

Barakonyi Károly a Szegedi Tudományegyetem és a Pécsi Tudományegyetem professzora szerint manapság „a PhD-nál kezdődik a valódi egyetemi szintű oktatás”. Véleménye szerint a korai specializáció és a „szakburjánzás” negatívan hat az amúgy is megkérdezjelezhető minőségi ismeretterjesztésre. A diákok nagy része a középiskolából kike-

rülve nem rendelkezik még konkrét célokkal és sokszor nem tudják a fiatalok, mihez is szeretnének kezdeni az életükkel. Ez motiválatlan-ságot okoz, és az elhivatottság teljes hiányát eredményezi. Problémaként említi még, hogy „az európai munkaerő felvétőpiac közel sem releváns a hazaival”. Ez pedig a BSc/BA, valamint az MSc/MA diplomával rendelkezők elhelyezkedésében vet fel megoldandó kérdéseket. A magyar munkáltatók még nincsnek felkészülve a kétféle végzettség befogadására. A jövő nagy feladata ezek kezelése – ha csak örnendező módon ki nem alakul az alkalmazkodás. Barakonyi úr a kemény elméleti tananyag eltolását javasolta, helyette a hangsúlyt a munkaerő-piacon hasznos gyakorlati ismeretekre helyezné. A mesterképzések output oldalán olyan komplex tudással és rálátással rendelkező versenyképes szakembereket szeretne látni, aikik

Ország	Tandíj vagy regisztrációs díj	ösztöndíj	Lakhatási hozzájárulás és diákhittel
Ausztria	363 euró/szemeszter és tagsági díj	Családi jövedelem, tanulmányi átlag alapján	-
Belgium	Regisztrációs díj + max. 370 euró	Szociális vagy tanulmányi alapon	diákhittel
Bulgária	Tandíj a hallgatói normatíva 30%-a	u.a	diákhittel
Csehország	Regisztrációs díj, csúszási díj, BA vagy MA ingyenes	Szociális ÉS tanulmányi alapon	Étkezési, lakhatási
Dánia	-		
Észtország	Később visszatérítendő tandíj	Támogatás, aki nem csúszik fél évet	diákhittel
Finnország	Kis tagdíj	szociális	Lakhatási, diákhittel
Franciaország	Beiratkozási 150-290 euró	Bárki kaphat	Utazási, lakhatási
Görögország	-	Kiváló tan. átlag	lakhatási
Hollandia	476 euró	Állami alapjuttatás mindenkinél	diákhittel
Írország	Regisztrációs díj 750 euró	kevés	-
Lengyelország	Csak néhány helyen tandíj,	Szociális segély, tanulmányi ösztöndíj	diákhittel
Lettország	Tandíj + regisztrációs díj	Hallgatók harmada ingyen tanul, tanulmányi ösztöndíj	diákhittel
Litvánia	40ezer Ft/szemeszter, regisztrációs díj	Hallgatók fele ingyen tanul	diákhittel
Nagy-Britannia	760euró/szemeszter	Nagyon kevés	diákhittel
Németország	Nem egységes	Szociális, tanulmányi	Lakhatási, tehetség-gondozás
Olaszország	kb. 850 euró/szemeszter	Szociális és tanulmányi	-
Portugália	463-852euró/szemeszter	-	-
Románia	Tandíj+ regisztrációs díj	Hallgatók negyede kap, szociális vagy tanulmányi	-
Spanyolország	Regisztrációs díj	sokféle	mobilitási
Svédország	-	sokféle	diákhittel
Svájc	600-800 euró/szemeszter	-	-
Szlovákia	-	Szociális, tanulmányi	diákhittel

Angliában és Svájcban tandíjat, illetve későbbi hozzájárulást kell fizetniük a hallgatóknak, akiknek nem áll állami ösztöndíj lehetsége a rendelkezésükre.

Pénzbe kerül ugyan a tanulás, de bőségesebb támogatást juttat a diákoknak az állam Olaszországban, Litvániaban pedig a tanulók fele tanulhat ingyen, tanulmányi eredményektől függően. Franciaor-

szágban is van tanulási költség, de tavaly az állam 4,5 milliárd euró értékben ítélt oda ösztöndíjakat, utazási és lakhatási támogatásokat.

Összevetésképpen: az Amerikai Egyesült Államokban egyetemtől függően egy kredit akár 500 dollárba is kerülhet. Ennyi pénzért azonban ingyen lakhatunk az egyetemi kollégiumban. A végzett diákok pedig bekerülnek egy ál-

láskeresési programba, mely segíti az elhelyezkedést a diploma megszerzése után.

A leírt példákból kiderül, hogy egyes országokban konkrét pénzbeli juttatás-ként, máshol csak a diploma eszmei és tudásbeli értéké-ként kapják vissza a diákok a tanulmányaikba fektetett összeget.

TÉTÉNYI JULIA

Globális világhoz illeszkedő felsőoktatás?

2010-től törvényben szabályozzák a felsőoktatásba felvethető diákok minimum ponthatárát: az alapképzések estében 200, a felsőfokú szakképzésekben változatlanul 140 pont lesz az alsó limit. Ezzel hatékonyabbá válik a képzési struktúra, vagy minőségeleg hatástanlan lesz az újabb intézkedés? Többek között ezeket is értékelték a 2008. november 27-én szervezett Mesterképzések Magyarországon c. konferencia előadói.

A felsőoktatási intézmények létszámigényét pályázati úton egy öttagú bizottság bírálta el. A döntés értelmében a mesterképzések 20 700 férőhelyének 35%-a lesz állami finanszírozású a jövő évben. Manherz Károly felsőoktatási államtitkár elmondta, hogy a szűkített korlátok nem feltétlenül fogják érzékelhető mértékben csökkenteni a bejutási arányokat.

Vannak olyan rátermettséget igénylő területek, ahol kifejezetten szükséges lehet a jelentkezők speciális képességeinek vizsgálata. Ezt a bölcsészettudományi karokon egy maximum 100 pontos felvételi eljárással oldják meg. A tanárképzésekben nem elég az alapszak elvégzése, a tanári diploma csak mesterszinten szerezhető meg. A hároméves, sok gyakorlati elemet tartalmazó alapozás után az ún. mellékszak jelenti a tényleges oktatói képzést. Ide csakis a képességviszsa sikeres teljesítésével lehet bejutni.

Barakonyi Károly a Szegedi Tudományegyetem és a Pécsi Tudományegyetem professzora szerint manapság „a PhD-nál kezdődik a valódi egyetemi szintű oktatás”. Véleménye szerint a korai specializáció és a „szakburjánzás” negatívan hat az amúgy is megkérdezjelezhető minőségi ismeretterjesztésre. A diákok nagy része a középiskolából kike-

ját, és egy szemléletváltást követően az iskolák inkább a hallgatói piacra építenék stratégiájukat. Az előadó tényként említette azonban a hallgatói létszám csökkenését, amit az állami támogatás 35%-os limitje is előrevetít. Legnagyobb hibának azt tartja, hogy a munkaerőpiac szereplői minimálisan sincsenek bevonva a képzések tartalmi kidolgozásába.

Utolsó felszólalónként Temesi József, a Budapesti Corvinus Egyetem tanára, a kampányok és a követő módszer-tan szerepkörének kívánatos növe-lését hangsúlyozta. Fontosnak tartja a folyamatos javítást minden döntés-hozói, szervezeti, mind hallgatói, oktatói oldalon.

Látható, hogy bőven akadnak még megoldandó kérdések a kétszintű képzések ügyében, a szavak hatása azonban csak a tetté válással lesz érezhető, az elméleti intézkedések gyakorlatba ültetése hozhat az érintettek számára is tapasztalható (és értékelhető) változásokat.

NÉVERY DOROTTYA

Európa híres műszaki egyetemei

Norvég Műszaki és Természettudományi Egyetem (NTNU)

Az egykori norvég főváros, a 997-ben alapított Trondheim mai lakosai közül nagyjából minden hatodik diák. A koronázási ceremóniának ott-hont adó település egyetemi színvonalát és híres diáklelétét tekintve Norvégia vezető elvonalaiba tartozik.

A menedzsment szempontból kifogástalanul megfogalmazott és kidolgozott előirányzatokkal és stratégiával rendelkező NTNU céljai között szerepel a világ egyetemeinek első 1%-ába kerülés 2020-ra a mindenre kiterjedő, átfogó képzést nyújtó intézmények csoportjában. Ez a célkitűzés reálisan túnik nemcsak a vezetőség elhivatottságát és a jól szervezett strukturáltságot, de a már teljesített egyetemességt feltételét tekintve is. A nevére bizonítottan rászolgáló isko-

la a műszaki és természettudományos ismereteken túl a humán területeken is magas szintű képzéseket kínál. Az Építész és Képzőművészeti Karon indított szakok a legnagyobb hangsúlyt az önkifejező dizájn életre hívsára, valamint a kreativitás egyéni megélésére helyezik. A Norvégiaban legnagyobb és legrégebb építészkarzében évről évre 470 tehetséges diáki lehet részt. Az NTNU az egyetlen olyan intézmény Norvégiaban, ahol egyetemi szinten érhető el képzőművészeti oktatás, és ahol a kiemelt gyakorlati ismeretek mellett a tanrend szerves részét képezik a különféle esztétikai tárgyak.

A Mérnöki és Műszaki tudományok Karán 10 szakon mintegy 30 szakirány közül választhat-

nak a hallgatók. Itt adják ki az ún. „advanced” mérnöki diplomák 80%-át Norvégiaban. A 15 akkreditált mesterfokozatú képzésből 6 szakmérnöki cím megszerzéséhez teremt méltó feltételeket az NTNU 2-5 éves kurzusok keretében.

A skandináv ország természeti adottságainak és erőforrásainak kezelése magasan kvalifikált speciális szakemberek ki-nevelését követeli meg. Ennek megfelelően nagy népszerűségnak örvend az alkalmazott geofizika és kőolajipari mérnök szak, a mérnökgeográfus és ásványi források mérnöke kurzus, de a tengeri technológiák és műszaki ismeretek képzésre is szép számmal akadnak jelentkezők. További hétközépen kétéves, angol nyelvű „nemzetközi MSc” szakot is indít az intézmény, úgy mint geotechnológiák és kockázatok, vízenergetikai fejlesztések, tengeri és parti mélyépítés, partvonal-fejlesztések, ipari ökológia, kőolajtudomány és egy speciális kurzust megbízhatóság, hozzáférés, fenntarthatóság és biztonság címmel. 2009-től további két szakkal bővül a kínálat: földgáz-technológiák, illetve mérnöki innovációk a fenntartható energetikában. A kar ad otthont a Hajók és Óceáni létesítmények Központjának, valamint aktívan részt vesz a Földtani Kockázatok Nemzetközi Központja által koordinált hosszú távú alapkutatásokban is. Falai között található továbbá a Kőolajipari Integrált Működés Központja és egy szerkezeti hatások vizsgálatával foglalkozó laboratórium.

Az egyetem profiljába illesz-

kedve még a Bölcsész Kar oktatását is egyfajta műszaki-tudományos megközelítés

kutatásokból származó új ismeretek klinikai gyakorlatba történő átültetéséhez. Vizsgá-

UKA fesztivál. Gyökerei még 1917-re nyúlnak vissza, napjainkban már több mint 50 000

jellemzi: a technológiákat mint a kultúra becsülendő termékeit tekinti, és a természettudományok szabályainak társadalmi megértését kívánja elősegíteni.

Az NTNU Informatikai, Villamosmérnöki és Matematikai tudományok Karán folyik az ezen területekhez kötődő oktatási és kutatási projektek 65 %-a Norvégiaban. Az ezzel járó felelősség nemcsak magas szintű képzést követel meg, de számos egységekben befolyásolja a műszaki tudományokat. A kar ad otthont a Hajók és Óceáni létesítmények Központjának, valamint aktívan részt vesz a Földtani Kockázatok Nemzetközi Központja által koordinált hosszú távú alapkutatásokban is. Falai között található továbbá a Kőolajipari Integrált Működés Központja és egy szerkezeti hatások vizsgálatával foglalkozó laboratórium.

Az Egészségügyi Kar és a Trondheimi Egyetemi Kórház között szoros az együttműködés. Ez kitűnő alapot képe a

latogató érkezik a nemzetközi zenei fellépők és színtársulatok előadásaira, amiket különféle revük, filmvetítések és kiállítások tesznek még változatosabb.

Bármilyen legyen is kulturális beállítottságunk, egyet azért érdemes szem előtt tartani: meleg ruháinkat még nyáron se felejtünk el. Az északi térségben látogatva! És hogy mit kell tudnunk a házigazdákról? Az introvertáltak tartott norvégok állítják, hogy barátságosak és nyíltszívűek – minden esetben legyünk óvatosak: a tőlük megszokott céltudatosság a kommunikációjukban is érződik, egyenes beszéddel soha nem haboznak véleményükkel kinyilvánítani! Turistacsábító jelmondatuk pedig: Cold country? Warm people!

NÉVERY DOROTTA

NTNU – Tények és adatok

alapvetően műszaki és természettudományos beállítottság jellemzi
7 kar 53 szak
20 000 diáki, 50%-uk az egyetem nevében is szereplő két fő területen tanul
4800 alkalmazott
a tanulók 48%-a nőnemű
több mint 3300 kibocsátott diploma évenként: 1100 alap, 2 200 mester, 260 doktori
hozzávetőlegesen 750 külföldi hallgató
több tucat diákcseré program és kétoldalú együttműködés számos egyetemmel a világ minden tájáról
350 különféle diákszervezet
100-nál is több laboratórium
4,2 millió norvég korona (kb. 800 millió USD) éves költségvetés
a bérlet és az egyetemi tulajdonú területek összesen 550 000 m²-t tesznek ki
könyvtárban 2,8 millió nyomtatott könyv és folyóirat; elektronikus formában elérhető 37 500 könyv és 10 000 újság; a belső rendszeren keresztül 12 000 adatbázishoz lehet hozzáérni

Nézőpont

NÉMETH ANDRÁS

„Kisfiam, a Jézuska idén nem kapott hitelt...“

Habár még mindig nem egészen tiszta, hogy most milyen következményei lesznek a gazdasági válságnak, az már tavaly karácsonykor megjósolható volt, hogy idén nem lesz sok kedvünk a nagy ajándékozásnak.

Mint az köztudott, tavaly 80 milliárd forint hitelt vettek fel a magyar állampolgárok ajándékvasárlásra, ami körülbelül nyolcezer fejenként. De valamiért itthon mindenki abban a tévhítben van, vagy volt, hogy ez egy talált pénz. A törlesztést azonban meg kell oldani, különben jönnek a kisportolt úriemberek, és már viszik is a berendezést. Persze aki nem szeretné évekig csak spórolni, vagy nem tud hosszú távon félretenni, annak jó is lehet a hitel, de a túlvállalás jelensége is hétköznapi mondható hazánkban. A gazdasági válság beközötével vette kezdetét az össz. Egy svájci frank alapú hitel havi törlesztése az augusztusihoz képest kb. havi 20%-kal nőtt meg, így nem csoda, hogy aki ki volt centizve a pénze, az nagyokat nyelt az elmúlt hónapokban. Ezek után november elején kirakják a karácsonyi díszeiket és a vérrög szépen lasan elindult felfelé a koponyákból. Azért is jött ilyen korán a karácsonyi „láz”, mert a kereskedőknek ez volt az utolsó lapjuk

a pakliban. Azonban úgy néz ki, visszafelé fog elszálni a puszka, mert ha nincs pénz, akkor vevő sem lesz. A nagy beruházásokat pedig mindenki csúsztatja. Idén a praktikus és olcsó ajándékok fognak nyerni. Lehet, hogy ilyen tragikus eseményeknek kell történniük ahhoz, hogy a karácsony megint arról szóljon, amiről eredetileg is szólnia kellene? A szeretettelről? A családról, arról hogy pár napra kizártuk a világot a lakásunkból? Aki kellően fegyelmezett és még nem lett beoltva a nagy „magyar keseréssel”, annak talán sikerülni fog, de hogy az ünnepek alatt is romlani fog a forint, az is biztos. Mégsem tehetünk másat, mint feldíszítjük a fát, körbeüljük, örülünk, hogy szerteinkkel lehetünk, és bízunk abban, hogy a legkisebbek is megérlik, hogy a Jézuska bizonysággal rossz értékpapírokba fektette vagyonát, ráadásul rosszul ütemezte a tranzakciót, balhézott az APEH-hel, és gázra költötte a maradék pénzét. De talán jövőre jobb lesz.

Nézőpont

JOÓ FRUZSINA

Kenőpénzeket készítés elő!

A mi kis országunkban lassanként már semmiért nem kell irulni-pirulni, legyen szó korrupcióról, adócsalásról, évek óta álló építkezések ről. S ami nagyban megy, miért ne menne kicsiben is? Nem kell más, mint egy BKV bérlet nélkül utazó egyetemista és egy pénzszagot fogó ellenőr, s már kezdetét veheti a pánmázás.

A minap fejvésztre rohantam be az egyetemre, s úgy gondoltam két megálló erejéig én is megengedhetem magamnak azt a luxust, hogy blicceljek. mindenki – aki így tesz – jól ismeri azt az érzést, mikor az aktatáskás úriembertől kezdve, a piacról érkező nagymama is gyanús, s szorosan az ajtóhoz simulva, ugrásra készen várjuk azt a pillanatot, mikor megkönnyebbülten leszállhatunk a járműről. A Boráros téren még bíztam benne, hogy sikeres lesz az akcióm, és jól átverhetem a legtöbbünk által nemkívánatos ellenőrök. Ahogy ezen morfondíroztam, a szemem sarkából megálltam, amint egy kék karszalag előkerül, s néhány izgatottan kotorásnival kezdenek a táskjukban, míg mások a villamos végére menekülnek. Én pedig ott álltam meg-törten, s nem volt más választásom, mint felmutatni a márciusban lejárt bérletemet. A középkorú férfi odalépett hozzám, majd belekezdtünk egy könnyed beszélgetésbe. Megjegyeztem, hogy igazán nem örölkök annak, hogy itt van, persze leszögeztem,

hogy nem a személyével van gondom, inkább a munkájával. Gondolom, sokan mondták már neki, hiszen megadóan boldogtak, de egyből leszögezte, ő nagyon boldog, hogy találkozhatott velem, mert igazán csinosnak tart. Ahelyett, hogy feljelenttem volna szexuális zaklatásért, beismertem, nem tudok felmutatni semmit, mire az ellenőr megnyugtatott, hogy hatezer forint a helyszíni bírság – hivatalosan! Mit volt mit tenni, feltettem a várva várt kérdést: És nem hivatalosan? A szeme felcsillant és márás leszállított. Elővette a kimondottan erre a céira használatos noteszét, elkérte a diákomat és az adataim helyett húzott néhány vízszintes és függőleges vonalat – csak a látszat kedvéért. Átnyújtottam a nálam lévő összes pénzét, ő cserébe visszaadt az igazolványomat. Mint aki jól végezte dolgát, további kellemes napot kívánt, és fülg érő mosollyal otthagyt a megállóban. Én meg keserű szájjázzal arra gondoltam: még hogy a mérők keresnek a legjobban...

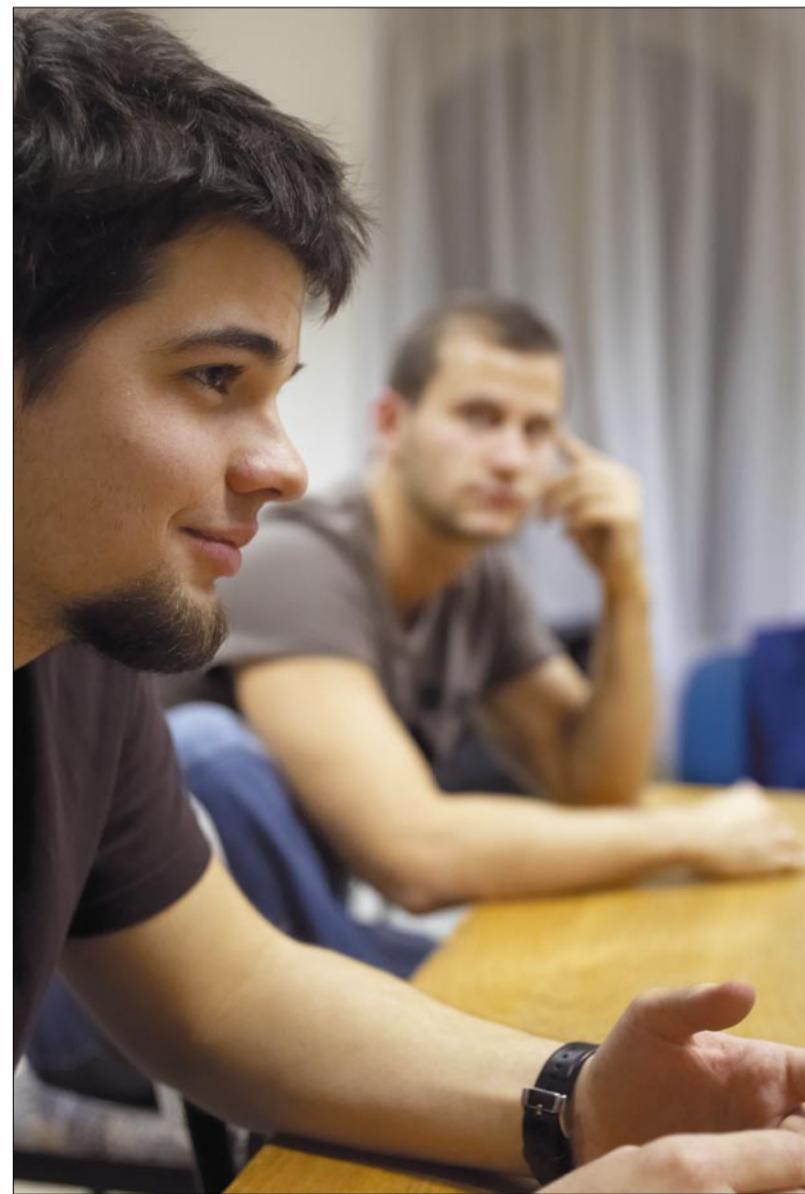
Női téma férfi szemmel

Rendhagyó kerekasztal-beszélgetésre került sor, amelyben fiúk valloztak arról, hogy ők hogyan állnak az abortuszhoz, illetve hogyan gondolkodnak a fogamzásgátlásról.

Otthon mennyire volt tabu a „szex” kérdése (védekezés, abortusz)? Hány évesen világosítottak fel benneteket?

Laci: Nálunk egyáltalan nem tabu ez a téma. Se a védekezés, se az abortusz. Egyik ismerősemnek volt két abortusza, így én testközelből tapasztalhattam sok mindenöt már fiatal koromban. Magát a felvilágosítást a suliban, illetve általános iskolában kaptuk meg.

Petri: Otthon ez a kérdés kényes volt, ezért nem beszélünk róla. Inkább az iskolában világosítottak fel minket is.

Lázár: Nálunk nem volt tiltott, ugyanakkor nem is volt nagy felvilágosítás. Nem tültünk össze, hogy anyu és apu elmondja, hogyan születik a kisbaba. Egyszerűen csordogáltak az információk hozzáim. Mire az iskolában felvilágosításra került a sor, addigra talán már „mindent” tudtam.

Andris: Mi mindig beszélgettünk róla. De nálunk is elmaradt a nagy felvilágosító este. Ha valami kérdés volt, akkor arra megkaptuk a választ. Az iskolában nem nyilatkoztak ebben a témaban, mivel egyházi középiskolába jártam. Az osztályfőnök két barátnője kötött egyszer el, hogy felvilágosítóról tartasanak. Azonban azon túl, hogy házasság előtt ne „szexeljünk”, nem kaptunk semmi plusz információt.

Tudjátok összesen hánymélyében lehet védekezni?

Petri: Tableta, kenőcs, óvszer, fogamzásgátló tabletta, kasztrálás, pesszárium, spirál.

Laci: Az afrikai törzseknel szokás volt, hogy tűz fölött kellett táncolniuk.

Lázár: Még van a naptár módszer, ami „nagyon praktikus”.

Mit szóltok azokhoz a tévhitekhez, amik a fogamzásgátló tabletta ellen szólnak?

Laci: Régebben voltak magas hormontartalmú gyógyszerek. Egy barátom volt barátnője például húsz kilogrammot szedett fel. Mára azért már jóval megbízhatóbbak a tableták.

Lázár: Szerintem is a mai gyógyszerek már nem képesek komoly

kerül a rendszerbe, megisszuk, és később káros lehet, főleg a férfiaknak. A kislányok is emiatt jóval korábban válnak nagylányokká.

Hallottatok már, hogy van férfiaknak szóló fogamzásgátló tabletta?

Andris: Nem hallottam még róla. Nekem elég az allergia gyógyszeremet szedni, nem szívesen szednék ilyen tabletált.

Lázár: Hallottam róla, de nem tudom, hogy hogyan működik. Elképzésem sincs róla, pontosabban elkövetésem van róla, csak az túl abszurd. Magát a „módszert” nem értem, hogy hogyan használ. Milyen rendszerhez kötötten kell szedni?

Laci: Értesültém már én is róla, de én se igazán értem a lényegét. Hiszen még a nőknél egy sejtet kell „hatástanítani, addig a férfiaknál ez a szám sokkal nagyobb. Ezért nem tudom, hogy milyen lenne ez a gyógyszer.

Petri: Én olvastam róla valahol, de nem bírom elképzelni, hogy hogyan működhet.

Nem feltétek a barátnőök szervezetét a fogamzásgátlótól?

Lázár: Nem feltétem, hiszen rendszeresen jár orvoshoz, ha látnánk bármilyen elváltozást, akkor egyből abbahagyná, vagy más szedne. Figyelemmel követjük az eseményeket.

Petri: Nekem még sose szedett barátnőm fogamzásgátló tabletált. Nem mer, és én nem is erőltetem rá. Fiatal még, ezért nem is ajánlják neki.

Lázár: A féltérsé visszatérve, sokkal jobban félteném egy terhességtől, vagy az abortusztól. Ezt találjuk a legbiztonságosabb védekezésnek, és a legkevésbé veszélyesnek, hiszen ha esetleg meghízik tőle, a gyógyszer abbahagyása után akár visszanyerheti régi alakját.

Andris: Nálunk is állandó kontroll alatt áll a barátnőm, az orvosa rendszeresen figyelemmel követi, így úgy gondoljuk, ha bármi baj lenne, időben észrevénnénk.

Kinek a feladata a fogamzásgátló tabletta?

Andris: A nők azért járnak nőgyógyászhöz, hogy személyre szabott megoldást kapjanak a fogamzásgátlásra. Az orvos dolga és felelőssége felhívni a páciens figyelmét az esetleges kockázatokra. A barátnőmnél fordult elő olyan, hogy az egyik tabletta nem vált be, migrénes panaszok jelentkeztek nála, és az orvos ezért másfajta tabletát írt fel neki.

Laci: Arról nem hallottam, hogy komolyabb veszélyt jelentene manapság, de arról már igen, hogy például a szennyvízből nem tudják kivonni a fogamzásgátlók hormontartalmát. Ezért mikor vissza-

Petri: Nyilvánvaló, hogy közös a felelősség. Bár nálunk, mivel a barátnőm nem szed gyógyszert, általában én gondoskodom a védekezésről.

Laci: A nő feladata a fogamzás-

Foto: Tóth Máté

gyereknek biztosítani? Mert ha nem tud megfelelőt, akkor azt mondjam, sajnos szükség van az abortuszra.

Petri: Hasznos, hogy van, de mégsem értek vele 100%-ban egyet.

Laci: Az ismerősem fiatal volt, tanult még, sajnos más választása nem volt. Nem ellenzem az abortuszt. Magyarországon az emberek többségének egy gyerek egyfelől hozzáállás kérdése, mellette pedig szociális kérdés. Gyereket felnövelni, iskolázní nem könnyű feladat. Tervezni kell a születendő életet.

Mi a véleményetek arról, hogy az egyház ellenzi az abortuszt?

Andris: Szerintem ez inkább amolyan „fejünket a homokba” hozzáállás. Nem követik, és nem tartanak lépést a mai világgal. 2008-ban azt mondani, hogy például nincs házaság előtti „szex”, egy csöppet marad, és én nem értek vele egyet.

Laci: Vannak még szélsőségesebb esetek is. Néhány gyülekezetben csak akkor szeretkezhetsz, ha gyereket szeretnél.

Az abortusznál, hogyan alakulnak a szerepek? Kinek mekkora beleszólása van?

Petri: Szerintem fele-fele kellene, hogy legyen. Ketten hozták össze, ezért közös legyen a felelősség. De érvekkel is meg lehet győzni egymást.

Lázár: Ebben a kérdésben bárkinek vétő joga van. Ha valaki azt mondja, hogy nem kell gyerek, akkor nincs az az érv, amivel meg kell őt győzni. Ott nem lehet gyerek, mert akkor az egész életük tökremehet. Ha az anya nem akarja, akkor az ő életét teljesen tönkre lehet tenni, ha pedig az apa, akkor válás lesz a vége. Csak egyetértésben lehet gyereket vállalni.

Laci: Rábeszélélssel nem lehet babát szülni, vagy rávenni valakit arra, hogy szüljön.

Andris: További feszültséget eredményez az, ha rákényszerít valaki a másikra az akaratát.

Mennyire korlátozzák a nők önrendezési jogát?

Laci: Ithón, ebben a kultúrkörben nincs korlátozás. Csak azok a tényezők által, amik megbeszélésen és kompromisszumon keresztül történnék. A jogod megvan, csak a kérdés az, hogy mennyire vagy befolyásolható.

Lázár: A 21. században, ebben a civilizációban szégyen lenne, ha nem lenne döntési jog a nőnek.

Andris: Egyáltalán nincs korlátozva, viszont ha egy ilyen helyzet lép fel, akkor a másik félnek is van beleszólása a döntésbe.

TÓTH RITA

A BME felkészítette az életre

Szautner Ádám a BME műszaki menedzszer szakán végzett. Jelenleg a Procter & Gamble csömöri gyárának Minőségrányítási Osztályvezetője. Elhelyezkedéséről és szakmai tapasztalatairól a Műhelynek adott interjút.

Hogyan került a műegyetemi berkeké?
1999 szeptemberében kezdtem az akkor újnak számító műszaki menedzszer szakon. Mi voltunk a harmadik évfolyam. Ekkor még senki sem volt biztos abban, hogy pontosan mivel is foglalkozik egy „műmenedzszer”. Sokunkban megfogalmazódott a kérdés, hogy vajon egyből beszippant minket a munkaerőpiac, vagy évekig állásra fogunk majd vadászni. Azonban tudtuk, hogy a tanszék elismert oktatókból álló csapata jóval korábban felismerte, hogy a munkaerő-piacon létezik egy olyan szegmens, amit az akkor végzős hallgatók nem, vagy csak többször átképzés után tudtak lefedni. Hiányoztak olyan szakemberek, akik mind gazdasági, mind mérnöki területeken otthonosan mozognak, és kellően rugalmasan tudnak idomulni a minden változó és szerteágazó ismereteket megkövetelő kihívásokhoz. Ezek az egyre nagyobb számban kerestett szereplők a műszaki menedzserek. Mi ebben a vízióban nevelkedtük, és valójában az egyetemi tanulmányok végéhez közeledve értettük meg, hogy ez mennyire igaz.

Részlet vettél szakmai gyakorlatokon a diákokat alatt?

Még végzés előtt lehetőségem volt bepillantani több kisebb-nagyobb vállalat minden napjaiba. Multiknál végzett nyári és szakmai gyakorlat, diplomaiáras, valamint egy kis cégnél végzett minőségrányítási megbízottként szerzett tapasztalat színesítétek a szakmai előléletemet.

A várakozásoknak megfelelően sikeres volt elhelyezkedned?

Mint jó műegyetemista, ellátogattam az őszi Allásbörzére, ahol párhelyre leadtam az életrajzomat. Közé volt a Procter & Gamble is. Náluk volt az álláskeresésem második interjúja. A felvételi jól sikeres, és nagyon hamar kaptam munkát: január 25-én végeztem, és február elsején már munkába is álltam.

Nehéz volt pályakezdőként elindulnod? Én is egy kezdő pozíciót töltöttem

tembe először, mint mindenki, aki a cégekhez kerül. A fő feladataim az alapanyag-felhasználás, valamint a gyártósorokon keletkező selejt csökkenése volt. Ez nem tartott sokáig, ugyanis 2005 júniusában előléptettem sormenedzserré.

Sok újdonságot jelentett az új megbízás?
Az előléptetés után során három gyártósor irányítását végeztem. Nagy kihívást jelentett a sortrón dolgozó harminc technikus vezetése, amelybe beletartozott az elvárasok felállítása és számonkérésé, a kiemelkedő teljesítmények jutalmazása, a

felmerülő problémák orvosolása, a humánpolitikai ügyek kezelése és a megfelelő munkakörülmények biztosítása. Ezután már nem volt megállás: februárban ismét előléptettem, és jelenleg a Minőségbiztosítási Osztály vezetőjeként dolgozom.

Visszagondolva a kezdetekre, miért a P&G-t választottad?

A cég kiválasztásánál főleg az motivált, hogy a vállalat multinacionális, és a termékei gyakorlatilag világszerte kaphatóak. Mindig is szerettem volna egy olyan csapat része lenni, ahol van lehetőség különböző nemzetiségekkel együtt dolgozni.

Ez volt, ami a leginkább motivált?

A multikulturális munkakörnyezet mellett még nagyon fontos volt a kihívást jelentő feladat, a felelősségteljes munka, a biztonság és nem utolsósorban a versenyképes juttatási csomag.

Elismeréssel beszélsz a munkahelyedről. Mik a jövőbeli tervezed? Tervezel esetleg váltást valamilyen irányba?

Nagyon lojalis vagyok a cégekhez. Eddig is adódtak volna lehetőségek, de tudom, hogy a P&G hosszú távra tervez, és én sem teszek másként. Biztosan tudom, hogy ha jól teljesítsek lesz további előrelépései lehetőségeim, és külföldre is mehetek majd 2-4 éven belül. Emellett a juttatásokkal is elégedett vagyok. Így nem tervezek váltani.

Műszaki menedzserként átfogó képzést kapottak a különböző szakterületeken. Tudod hasznosítani a tanultakat a minden nap munkád során?

Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy egy olyan cégnél dolgozhatok, ahol van lehetőség a különböző területek közötti rotá-

lásra. Ilyen alkalmakkor már számtalan szoros hasznosítani tudtam az egyetemen tanultakat. A gépészeti, menedzsment és termelésirányítási ismeretek a termelésben eltöltött évek alatt jöttek elő, jelenleg pedig a minőségmenedzsment és a statisztika az, amit ma leginkább használom.

Mennyit számított az, hogy BME-s diplomátad?

Alapvetően nem az volt a meghatározó, hogy a Műegyetemen végeztem, hanem az, ahogy a BME felkészített az élethez. Meggyőződéssem, hogy az, aki tudatosan éli az egyetemi éveit, tudja, hogy mit akar, és nem adja fel az első nehézségebe ütközéskor, hanem folytatja a küzdelmet, és végül leküzd az akadályokat, az már olyan tapasztalatokat szerez, és olyan hozzállást alakít ki magában, ami döntő lehet a későbbi pályakezdéskor.

Sokszor láthatunk az egyetemi állásbörzéken a céged standjánál. Sok itt végzett diádot kerestek?

A cégnél működik egy csapat Campus team néven. Ez a csapat segít a személyzeti osztálynak a toborzásban, és ők első számú célközönségek a végzős BME-s hallgatókat jelölték meg.

Tartod még a kapcsolatot az alma materrel?

Mindig szívesen látogatok vissza, de sajnos a kapcsolatot már nem tartom.

Mit ajánlanál egy műegyetemista diáknak? Mivel lehet tuti befutó egy állásinterjún?

Talán egy dolgot emelnék ki. Akkor lehetsz sikeres egy interjún, ha nem vagy rest őszintén elmondani, hogy miként írányítod a saját életedet, minden célokat tüztél ki magad elé, és azokat hogyan, milyen nehézségek árán érted el. Milyen kockázatokat vállaltál, hogyan működtél együtt barátaiddal, hogy közösen le tudjátok küzdeni az akadályokat.

SNEIDER ZITA

KIK BME DIÁKKÖPONT

Karrier Iroda

állásajánlatok • tanácsadás • állásbörzék • kiállítások • információ

Kutató-fejlesztőmérnök

Feladatok: mechanikai, hőtani szimulációk végeselem szoftverekkel; szimulációs modellek fejlesztése; saját szimulációs kódok fejlesztése Matlab és C++ környezetben; termékfejlesztés koordinálása

Elvárosok: gépészmechanikai vagy mérnök-fizikusi végzettség, angol középfokú nyelvtudás; 2-3 év munkatapasztalat

A Vállalat: FETI - Furukawa Electric Technológiai Intézet Kft

Bővebb információért látogass el honlapunkra!

www.karrier.bme.hu

1111 Bp., Műegyetem rkp. 3. K. I. 52.
Tel.: 463-3840 • Fax: 463-3844
E-mail: karrier@sc.bme.hu

A Műegyetemi Ajándékboltunk MÁV jegyértékesítése 2008. november 17-étől bővített nyitvartárti időben vár Titeket.

Így hétkéz előtt kényelmesebb időbeosztásban vásárolhatod meg a jegyeteket.

Hétfő: 9.00-tól 16.00-ig
Kedd: 9.00-tól 16.00-ig
Szerda: 8.00-tól 16.30-ig
Csütörtök: 8.00-tól 16.30-ig
Péntek: 8.00-tól 16.30-ig

Műegyetemi Ajándékbolt

Timeline – amit megtehetsz karriered építése ügyében

Ezzel a timeline-nal segítséget szeretnénk adni, mit és mikor tegyél az egyetemi éveid alatt. Fontosnak tartjuk, hogy már az első évtől tudatosan tervezd a karriered! Amennyiben megfogadod tanácsainkat, biztos nem lesz gondod a munka világában!

1. év	2. év	3. év	4. év
1. félév (ősz) Ismerkedj meg az egyetem nyújtotta lehetőségekkel és használj ki azokat! Írd meg az önéletrajzod!	2. félév (tavasz) Érdeklődj a szakirányi lehetőségekről, a szubmodulokról! Olvass leendő szakmádnak megfelelő folyóiratokat az egyetem könyvtárában, ismerd meg szakterületed, leendő szakmát! Szerezz munkatapasztalatot, vagy vegyél részt valamilyen szakmai szervezet munkájában!	3. félév (ősz) Tájékozódj a munkalehetőségekről! Regisztrálj a Karrier Iroda adatbázisába!	4. év Fotó: Kiss Imre
		Szűkítsd le lehetőségeid! Légy céltudatos! Aktualizáld önéletrajzod! Olvasd a Műhely újság Karrier rovatát! Szakirányválasztás. Válassz tudatosan! Most dől el a szakmád. Látogass el a Felkészítő Napokra, szerezz rutint tért nélkül!	
		Vedd igénybe a Karrier Iroda tanácsadónak segítségét! Pályázz meg szakmai gyakorlati lehetőségeket! Vegyél részt interjúkon! Szerezz szakmában releváns munkatapasztalatot! Látogass el a Műegyetemi Állásbörzére!	
			Pályázz az állásajánlatokra! Jelentkezz az Öregdiák adatbázisba! Ha érzel ambíciót, tanulj tovább!

Minden sikernek megvan
a maga története.

JUMP

Junior Manager Program – (Karrierprogram)
Egyedi karrierlehetőség az átlagon felüli egyéniségeknek

BOSCH
Életre tervezve

Vezetői karriere vagysz, és rendelkezel az ehhez szükséges készségekkel, valamint üzleti érzékkel? Képes vagy új megoldásokat kezdeményezni, és vállalod a felelősséget a döntéseiért? Csapatjátékosnak tartod magad, akire az átfogó gondolkodásmód jellemző?

Akkor ezt a programot a Te életedre tervezük!

Ajánlatunk:

- 24 hónapos rotációs program egyénre szabottan kialakítva
- 4-6 állomás különböző szakterületeken, ebből 1x6 hónap külföldön
- izgalmas feladatok, kihívásokkal teli projektek folyamatos szakmai, ill. vezetői képzések
- egy mentor szakmai támogatása
- versenyképes fizetés és juttatási rendszer, határozatlan idejű munkaszerződés

Elvárásaink

- egyetemi/főiskolai végzettség villamosmérnök/gépészszmérnök/közgazdasági/műszaki menedzser szakokon
- kiváló tanulmányi eredmények
- maximum 3 éves szakmai tapasztalat
- szociális érzék, vezetői készség és ambíció
- mobilitás és rugalmasság
- magas szintű angol- és/vagy németnyelv-tudás
- külföldi tapasztalat előnyt jelent

Lehetőségek telephelyenként:

Budapest	► fejlesztés
Hatvan	► gyártás, gyártástámogatás és gazdasági terület
Miskolc	► gyártás, minőségbiztosítás, termékfejlesztés és gazdasági terület

Indítsd pályafutásod velünk, hogy multinacionális környezetben, széleskörű tapasztalatokat szerezve alapozd meg vezetői karrieredet, mert mi a jövő vezetőit keressük!

A Te sikertörténeted hol kezdődik? Jelentkezz most!

Magyar és idegen nyelven (angol vagy német) megírt pályázatod „JUMP” jeligére, az általad választott telephely feltüntetésével az alábbi e-mail címre juttasd el: applicants@hu.bosch.com

MŰEGYETEMI AJÁNDÉKBOLT

Itt minden egy helyen találsz!

AJÁNDÉKTÁRGYAK

Goldmann György tér 3.
Nyitva tartás: 7:30–16:30 (MÁV jegyértékesítés kibővített nyitvatartással)

ÜZLETI NEGYED

Utasbiztosítás, azaz légy óvatos, és mindig legyen nálad egy tankhadosztály...

Az ünnepeket, a vizsgaidőszakot és az azt követő napokat sokan használják fel arra, hogy útra keljenek, akár melegebb égtájak felé, akár hogy kedvenc hobbi-juknak, a sétésnek hódoljanak. Ilyenkor sem árt gondolni a pénztárcánakra.

Míg az Uniós régi tagállamai-ban az állampolgárok hetven százaléka köt utasbiztosítást külölföldi utazása során, addig hazánkban ez az arány csupán harmincöt százalék. A fejlett pénzügyi kultúrával rendelkező országokban próbálnak felkészülni az előre nem látható eseményekre, amelyeknek legtöbbször anyagi vonzata van. Ahol az öngondoskodás gondolata a polgárosodással együtt fejlődött, megszokott, hogy az addig megszerzett vagyont,

Az utasbiztosítás ágazati besorolás szerint egy kicsit hibrid forma, hiszen egyszerre tartalmaz élet- és egészségbiztosítási, vagyon-, illetve felelősségbiztosítási eleme-ket is.

A legtöbb biztosító többféle szolgáltatási összegű utasbiztosítási terméket forgalmaz, így az ügyfél igényei-nek és pénztárcájának megfelelő szolgáltatáscsomagot vásárolhat meg. Az alapszolgáltatásokhoz tartozik általában a külölföldi kórházi vagy egyéb egészségügyi ellátás finanszírozása, egyszeri szolgáltatás baleseti sérülés, baleseti halál, illetve rokkantság esetén, a poggyászbiztosítás, gépjármű assistance, szervizszolgáltatás, elveszett okmányok pót-lásának költségei. Inkább a

várkodás, síelés), amelyeket a biztosító amúg nem vál-lalna be. A kötés előtt érde-mes a biztosító szolgáltatás aloli mentesülésének eseteit, illetve a kizárt kockázatokat is elolvashuni a szerződési fel-tételekben.

Eltérő lehet a maximális szolgáltatás a különléle utasbiztosításoknál, az összeghatárok is érdemes megnézni, amikor az ajánlatok között válogatunk, nem biztos, hogy a legolcsóbb a legjobb. Arról is érdemes tájékozódni, hogy baj esetén hogyan teljesít a biztosító, nekünk kell kifizetnünk a számlát, és a biztosítótól itthon kapjuk vissza a pénzt, vagy közvetlenül a biztosítónak nyújtja be a számlát az ellátást végző intézmény? Ha hatósági ügy lett a do-logból (pl. közutáti baleset, lo-pás), fontos hogy elkérjük az adott hatóságtól az ügyel kapcsolatos jegyzőkönyv esetleg határozat másolatát. Jó, ha feljegyezzük a kár esetén felhívandó telefonszámot, ahol segítenek ne-künk az ügyek intézésében.

Ha már egyszer ráleltünk az igényeinknek leginkább megfelelő típusra, legköze-lebb már nem kell annyit ke-resélnünk, elég ha megje-gyezzük a cég és a biztosítás fantázianevét. Az utasbiztosítást több helyen is megköthetjük. A legegyszerűbb magánál a biztosítónál, annak kirendelt-ségén, illetve az interneten keresztül. Ha szervezzet úton veszünk részt, az uta-

zási irodában rendszerint van lehetőség utasbiztosítás megkötésére, persze ilyenkor csak azzal a céggel szer-ződhetünk, azt a terméket

szerűség kedvéért csak napi díj van, így könnyebben ki-számolható a végösszeg.

Egy nagyobb külölföldi uta-zásnál nem érdemes spó-

Foto: Szabó László

tani, autónk rendelkezik kötelező biztosítással, így a külölföldön okozott kárért lesz, aki jótáll. Egyszerű a helyzet, ha az uniún belül utazunk, ugyanis az összes állam tagja az 1952-ben létrejött Zöldkártya egyez-ménynek, azaz mindenhol kötelező a gépjárművekre kötendő felelősségbiztosítás. Ezt külölföldön a hazai biztosítónknál díjmentesen igényelhető nemzetközi zöldkártyával igazolhatjuk. Ha a célország tagja az ún. Rendszám Egyménynek is (szinte minden európai ország), akkor még erre sincs szükség, a rendszámunkon szereplő államjelzés igazolja ezt. Indulás előtt érdemes erről is tájékozódni!

Az egészségügyi norma-rendszer az unióban azon alapul, hogy bármely uniós tagállam polgára jogosult igénybe venni a helyi szolgáltatásokból azt, ami a helyi állampolgárt megilleti. Az Országos Egészségbiztosítási Pénztárnál (www.oep.hu) díjmentesen kiválthatjuk az ún. Európai Egészségbiztosítási Kártyát, amely a tag-államokban egészségügyi szolgáltatásokra jogosít, ennek költségét a két ország egészségbiztosítója rendezi le egymás között. Akkor le-het probléma, ha az adott országban az egészségügyi szolgáltatások egy részéért fizetniük kell az ott élőnek, így baj esetén nekünk is.

BOROS MIKLÓS

rolni az egy-kétezer forintos biztosításon, mert baj esetén igen tetemes összegekre rúghat a számla, amit ne-künk kéne kifizetnünk. Ezt a kockázatot jó továbbhárit-tani egy biztosító társaságra, némi szerény díjért cserébe, így ezzel sem kell utána már foglalkozunk, és elvezhet-jük az utazás mámorító érzését.

Ha autóval utazunk külölföldre, fontos tudnunk bizonyi-

Magyarországon a 90-es évek elején az egyetemisták egy csoportja sportot űzött abból, hogy meg nem történt kár-eseményeket jelentettek be a poggyászbiztosítójuk terhére, így finanszírozva (sokszor nullszaldóra) a külölföldi útjaikat. Mivel az ilyen esetek elég nehezen bizonyíthatók, a cégek kénytelen-kelletlen fizetnek, majd később a kockázatvállalás mértékét szűkítették le, így az ilyen „le-hetőségek” már nem állnak rendelkezésre.

értekeket védi, így az ingatlan-, a nyugdíj- és az élet-biztosításokat nem tekintik örödögtől valónak. Ugyanígy gondolkodnak az egészség-ügyi, baleseti problémáról és egyéb veszélyekről. Ha ilyen eset külölföldön történik, még hatványozottabb lehet a baj, hiszen más az ország, más a nyelv, más a törvényi szabályozás.

MEGKÉRDEZTÜK: Mi tesz boldoggá?

Bartos Ferenc 1. éves vegyész-mérnök
Ha sikereket érek el, és nem történnék velem váratlan dol-gok, én már attól boldog va-gyok. Szabadidőmben már ötödik éve gitározom. Sajnos együtttest hosszabb távon még nem tudtam szervezni. A gyakorlás sok időmet elveszi, de jó érzés önerőből fejlődni, zene-tanárhoz sem kell így járnom. Délutánkonként általában a barátaimmal találkozom, és el-megeünk valahova szórakozni.

Horváth Ferenc 4. éves építő-mérnök
Egy jó beszélgetés, vagy egy jó film. Szeretem a zenét, és én magam is szeretek zenélni. Már évek óta dobolok, és zenekarral is próbálkoztunk, de az egyetem miatt nehéz volt időpontot egyeztetni a gyakorláshoz. Örülök annak is, ha egy jól sikerült zh után a barátokkal elmegyünk szórakozni. Most félállásban dolgozom is, ezért sportolásra már nem marad annyi időm, de korábban sokat edztem.

Tóth Judit 1. éves gazdálko-dás és menedzsment
Ezekben a hetekben nagyon örülök az eredményes dolgozatoknak. Fontos, hogy a tanulás mellett is legyen szabadság terem. Gondolok például arra, hogy elég időm maradjon a pihenésre és a szórakozásra is. Ha tehetem, a barátaimmel keressek egy kis beülős helyet, és ott beszélgetünk; vagy este elmegyünk moziba. A művész-filmeket nagyon szeretem.

Kocicka Alexandra 1. éves ve-gyész-mérnök
Boldoggá tesz, ha a körülöttem lévő emberek is azok. Jó látni, amikor ők is elérik a célpontokat, és nekem is sikerül valami. Itt az egyetemen örülök egy eredményes dolgozatnak is. Mivel első vagyok, külön boldoggá tesz az a légkör, ami itt fogadt. Már most kialakult egy összetartó csapat a szakmon, akikkel segítünk egymásnak. Velük szeretek igazán szórakozni, csocsózni.

Molnár Péter 2. éves villa-mosmérnök
A félév vége felé igen boldoggá tesznek a sikeres zh-k, mert a tárgyaim nem nevezhetők igazán könnyűeknek. A minden-napokban leginkább a barátokkal töltött időt szeretem; amikor elmegyünk valahova szórakozni. Csoportosan beülünk valahova, vagy bulizunk egy jót. Ha van időm, otthon DJ-ként pró-bálkozom a zenélással, de ezt inkább csak ismerősek között teszem. Szoktam még biciklizni is, amikor az időjárás engedi.

Klebercz Orsolya 5. éves kör-nyezetmérnök
Két dologra is gondolok ezzel a kérdéssel kapcsolatban. Egy részt engem boldoggá tesz, ha van az életemben valami ki-hívás, ami segít jobbá válni és fejlődni egy adott területen. Másrészt szeretek hasznosan tevékenykedni, s ezeket a jel-lezőket keresem majd a mun-kámban is. A környezet- és ter-mészettédelem lesz a szakter-riletem. Így környezet-tanács-adóként részt vehetnék a gye-rekek szemléletformálásában.

KÉSZÍTETTE: TAKÁTS ILDIKÓ
FOTÓK: KISS IMRE

EZ TÖRTÉNT
A VILÁGBAN

Az Egyesült Államokban csökken az online kereskedelem forgalma

Hét év után először, 2008 novemberében visszaesett az internetes üzletek forgalma a gazdasági válság hatására. A tengerentúli comScore piackutató vállalat 2001 óta vizsgálja az online boltok forgalmát, és most először tapasztaltak visszaesést. A vásárlók az Egyesült Államokban novemberben 8,2 milliárd dollárt költöttek, ami négy százalékkal kevesebb, mint a tavalyi évben. A piac elemző cég a karácsonyi szezonra növekedést vár, azonban utána folytatódhat a hanyatlás.

Megújult a Google Maps

Az új Google Maps kezelőfelület azonos a Google Earth-ével, így egyszerűbb megnézni a kívánt útvonalat. Emellett a térkép azt is megmutatja, mely utcákról vannak fenn fotók a rendszerben. Osztott képernyős üzemmódban is lehetőség van a nevezetességek „körbejárására”. Az utóbbi időben több európai városban is készültek Google panoráma utcaképek, Bukarestben, ill. több spanyol és olasz városban.

Elhalasztja a Volkswagen teljes felvásárlását a Porsche

A Porsche kivára, még ismét kedvezőek lesznek a gazdasági körülmények, és csak akkor növelik tovább részesedésüket a Volkswagen-konzernben. A Porsche jelenleg a VW részvények 42,6%-át tartja a kezében, és további 31,5%-ra van vételi opciójuk. Céljuk továbbra is, hogy 2009-ben 75% fölött növeljék részesedésüket. A stuttgarti székhelyű vállalat a wolfsburgi konszern felvásárlásával nagyobb eséllyel teljesítheti csoportszinten a 2012-ben bevezetésre kerülő európai uniós szén-dioxid-kibocsátási korlátot.

2009 júliusától olcsóbb lesz a külü földről küldött SMS

Az Európai Unió tagországainak távközlési ügyekért felelős miniszterei november végén meghatározták az országok közötti SMS-küldés és a mobil internet külü földi használatának tarifáit. Az Európai Unión belül a mostani 29 eurocéntes átlagárral szemben legfeljebb 11 centbe kerülhet egy SMS küldése. A külü földről indított telefonhívásoknál is másodperc alapú díjat kell alkalmazni a jövő év köze pétől. Az árszabályozás nem feltétlenül illik az EU általános piacszabályozási gyakorlatába,

de az uniós lakosság számára minden képpen kedvező döntés született.

Tudomány a téli divat szolgálatában

„Öltöztek rétegesen, csomagoljatok esőkabátot!” – hallottuk kiskorunkban minden kirándulás előtt. Felhívták rá a figyelmünket, hogy így, ha melegszik az idő, le tudunk venni néhány pulóvert.

Az aktív pihenés igen elterjedt, rengetegen választják a sportot ki kapcsolódásul. Viszont senki nem azért megy túrázni a hegyekbe, hogy összeszedjen egy jó kis tüdőgyulladást. Melegen öltözökön – a fenti példától eltérően – okosan is lehet, nem muszáj bárában vinnünk magunkkal a fél ruhatárunkat. Mozgáskor melegek érzünk, hiszen fokozódik a véráramlás testünkben, rengeteg hőt termelünk. A meleg viszont arra készít minket, hogy verejtékezzünk. Egy jól megtermett sportember intenzív mozgás közben akár egy liter (!) folyadékot is veszíthet ily módon. Ezzel persze semmi gond, hiszen az izzadság csak megvéd minket a túlhevüléstől – elég kínos lenne a hóban hőgutat

re körülöttünk, ami igen kellemetlen lehet.

Számos fórumon azt tanácsolják, hogy alulra olyan műszálás ruhát vegyük, amely szinte teljes egészében továbbadjá a test nedvességet a következő rétegneknél, például a pamutpólónak, ami átázva így már nem érintkezik közvetlenül a bőrünkkel. Erre a célra kifejezetten „aláoltözeteket” forgalmaznak a sportboltokban. A modern kor vívmányai az úgynevezett „lélegző anyagok”. Fejlesztésük a 70-es évek elejére nyúlik vissza, amikor is Robert W. Gore felfedezte a PTFE (polytetrafluoroethylene), – ismertebb nevén teflon – kedvező tulajdonságait. Az ilyen anyagból készült membrán ugyanis átégedi a gózt, ugyanakkor teljesen vízálló. Ily módon remek cipő-, nadrág-, vagy kabátanyag készíthető belőle. Amellett, hogy „lélegzik” és kienegedi magán a test páráját, kémiailag teljesen közömbös, nem irritálja a bőrt, nem gyúlékony. Ezt a vékony

kapni. Azonban amikor felérünk a hegytetőre, vagy megállunk phenni, az átázott alsóruházatunk továbbra is rengeteg hőt von el a bőrfelületünkön. Sókar azt hiszik, a legjobb egy pamutpóló alulra venni, mert az felszívja a nedvességet, legalább nem csorog majd rajtunk a víz. Valóban igaz, hogy felszívja a verejtéket, de éppen ez a baj vele, mert így nedves réteget hoz létre,

teflonréteget ötvözi minden cég a saját vásznaival, egyesítve azok előnyeit a membránéval. Manapság rendkívül széles a választék ilyen téli ruhaneműkből. Gyárapítathatjuk ruhatárunkat olyan darabokkal, melyekben bátran sportolhatunk a téli hidegben is, nem kell félnünk, hogy elázunk a hóban vagy „saját levünkben”.

DÉR DÁNIEL

20 éves az internet

ma is megvan az első magyar honlap

Pontosan húsz év telt el azóta, hogy Európába is „beköszöntött”, majd népszerű lett a mára világméretűvé vált hálózat: az internet.

Kontinensünkön az amszterdami Matematikai és Informatikai központ volt az első, amely csatlakozott az internet elődjének számító amerikai NSF rendszerhez. Innentől fogva nem volt megállás. Villámlépekkel terjedt ez az akkor újdonságnak számító kommunikációs eszköz. Büszkeséggel tölthet el minket, hogy az első magyarországi, és egyben első kelet-európai internetes oldalt nem más, mint Máray Tamás, a Műegyetem akkori Folyamat-szabályozási Tanszékének (ma Irányítástechnika és Informatika Tanszék) munkatársa készítette el 1993 végén. A célja az volt, hogy egy helyen gyűjtse a magyar internetszolgáltatásokra mutató hivatkozásokat, és ugródeszkaként szolgálva megkönnyítse a navigálást a hálózaton. Eredeti neve 1995-ben egy elektronikus levelező lista segítségével végzett közvélemény-kutatás eredményeként „ottlap” lett. Az elnevezést később felhasználói kéresés változtatták meg „honlap”-ra, ami napjainkban is használatos az internevezők körében.

Az első magyar oldal ma is létezik, ám új információkat már régen nem tartalmaz. Ennek ellenére sokan látnak mind a mai napig. Szigeti Szabolcs, az Irányítástechnika és Informatika Tanszék tanársegéde

Q10 a csodaenzim

Napjainkban sok kozmetikai készítményt, elsősorban a „fiatalító” arckrémet hirdetik „Q10”-tartalommal. A „Q10” élettani hatásai azonban jóval összetettebbek a bőrfiatalításnál. A koenzim Q10 a sejtek optimális működéséhez nélkülözhetetlen vegyület. Az emberi szervezet szinte minden sejtjében megtalálható, antioxidáns, a szabadgyökök szöveteket és sejtkomponenseket károsító hatása ellen hatékony véd. A KoQ10 nagy koncentrációban ott fordul elő, ahol sok energiára van szükség, és jelentős anyagcseré-működés zajlik: a szívbén, az izomszövetben, a májban, a vesében és az agyban. A KoQ10-t szinte minden szövet képes előállítani, a keringési rendszerben is megtalálható. Hatásmechanizmusa felderítéséért Dr. Peter Mitchell 1978-ban Nobel-díjat kapott. A koenzim azóta számos körkép kezelésében bizonyult jótékony hatásúnak. A koenzim Q10 (KoQ10) vitaminszerű vegyület, az ún. ubikinonok közé tartozik. Ezek zsírban oldódó vegyületek, fontos szerepet töltnek be az elektronszállításban és a mitokondriumban zajló energiatermelésben. Az ubikinonok két kémiai egységből épülnek fel, egy benzokinon egységből („fejből”) és egy terpinoid egységből („farokból”). A „fej” az elektrontranszportlánc redox-folyamatainak célhelye, a farokrész öt-öt szénatomot tartalmazó egységekből áll. A „10”-es jelölés a koenzim Q10 vegyület nevében a tíz egymást követő öt szénatomos egységre utal. A koenzim Q szerkeze nagyban hasonlít a K2 vitaminéra. Tudományosan megerősített tény, hogy a KoQ10 szintje az emberi szervezetben az idő előrehaladtával csökken, idősebb korban jóval alacsonyabb, tehát valóban köthető a fiatalosához. A „Q10” kiemelkedő jelentőségű a sejtszintű energiatermelésben, lassítja az érelmeszesedés kialakulását, és különféle szívelégelenségek terápiás kezelésében is alkalmazható.

NÁTZ KATA

De mi az a Bifidus essensis?

Sokszor értesülünk a reklámokból olyan „csodaszerekről”, amelyek kizárolag egy adott gyártó termékében vannak jelen. Jó példa erre a hazánkban is aktív Danone csoport baktériumtenyészete.

A „Bifidus essensis” azonban nem több, mint az ismert francia élelmiszeripari cég által bejegyzett probiotikum kereskedelmi neve. Kizárolag azért hozták létre, hogy a vállalat által gyártott tejterméket megkülönböztessék a versenytársaitól. Létezik egy hasonló nevű baktériumcsoporthoz, a „Bifidobacterium” nemzetség, amelybe ez a probiotikum törzs is tartozik. Egészen pontosan a „Bifidus essensis” a bélbaktériumok DN-173 010 számú törzse. A probiotikum olyan humán bélbaktériumok, amelyek jótékony hatással vannak a szervezetünk egészségi állapotára. A szóban forgó joghurtban az

előírnál nagyobb koncentrációban van élő baktérium, ezáltal élettanilag optimális mennyiség jut el belőle a megfelelő helyre. A probiotikus élelmiszerök jó hatással vannak a bélrendszerünkre és az emésztésünkre. A szakértők szerint ezek a hasznos bélbaktériumok segítik egyensúlyban tartani a bélflórát, támogatják az immunrendszer megfelelő működését, segítik szervezetünk a kórokozókkal szemben. Ezek általánosan igazolt tények. A probiotikumok a tápcsonán áthaladva azonban csak átmenetileg fejtik ki hatásukat, érdemes őket rendszeresen, naponta fogyasztani a Dietétikus Országos Szövetségének ajánlása alapján. A probiotikus tejtermékek hozzájárulnak általános jó közérzet fenntartásához, szerves részei lehetnek az egészséges életmódnak.

NÁTZ KATA

kérdéseinkre elmondta, hogy ez és a hasonló kezdetleges oldalak nem voltak hivatalosak a szó jogi értelmében, inkább lelkes szakemberek alakítottak ki arculatterveket az egyes országok számára. Kérdéseinkre válaszolva elmondta, hogy akkoriban a webtechnológia még gyermekcipőben járt, és nem lehetett a mai színvonalon összehallgatni a honlapokat. Sok helyről még a szkenner is hiányzott, nem is beszélve egy-egy professzionális webszerkesztő programról. Megjegyezte, hogy a Máray Tamás alkotta oldal akkoriban egy nagy teljesítményű számítógépről működött, amelyet egy másik kutatásra is használtak, és előfordult olyan eset, hogy véletlenségből kikapcsolták a készüléket, így egy darabig nem működött magyar honlap. A site ma már csak történelmi jelentőségű, régóta nem frissül, és az itt található információk többsége, mint például a kereshető Budapest térkép is, már

számos más helyről is letölthető. A honlap címe: http://www.fsz.bme.hu/www/other_h.html

NAGY TAMÁS DÁNIEL

Súlyemelésben is az élmezőnyben

November 22-én rendezték meg egyetemünkön a mára már hagyományosnak nevezhető Műegyetem Kupa súlyemelőversenyét. Az országos szintű versenyen többségében a MAFC súlyemelői indulnak, de minden évben néhány vidéki sportoló is megmérte magát.

A súlyemelő az egyik legrégebbi szakosztály az egyetemen – 56 ével ezelőtt alapították. A nehézatlétikai sportágak közül a K épületen belül helyben, az I. számú tornateremben sajátítható el és ūzhető versenysorban is ez a sportág. A korosztály sem kötött: junior versenyző éppúgy akad, mint 40-50 éves korú. A gyakorlatokat nézve egyértelmű, hogy itt nemcsak az erő számít, hanem legalább olyan fontos a mozdulatok

technikailag helyes kivitelezése is. Hivatalosan 8 súlycsoportot különböztetnek meg, de ezen a kupán 5 kategóriában indulnak a versenyzők. 1972 óta, ami óta a nyomást előtöröltek, a szakítás és a lökés fogásnemeiben rendezik a hivatalos versenyeiket.

Mindkét fogásnemben három próbálkozásból a legjobb eredményük alapján számítottak az összeteljesítményt. A megmozgatott súlyok nem kicsik: több versenyző 100 kg-nál nagyobbat emelt.

A űszi időszakban a Műegyetem Kupán kívül még két jelentős versenyen is jól szerepeltek sportolóink. A szakosztály vezetője, Dr. Mészáros Csaba egyetemi docens elmondta, hogy az október végén, Szombathelyen tartott országos bajnokságon a MAFC versenyzői két egyéni bronzérem mellett több értékes helyezést is szereztek, s ennek következtében a csapatbajnokságban, – amely a legmagasabb osztálynak számít – a harmadik helyen végeztek. A kilenc tagú MAFC-os csapat számára ez komoly sikert jelentett.

A hazai bajnokságot követően, november 24-28. között sportolóink ismét bizonyíthattak a görögországi Komatiniben az egyetemi és főiskolai világbajnokságon. A 7 fős magyar csapat, amelynek két műegyetemista hallgató is tagja volt, a hetedik helyen végzett 30 ország közül, minimális pontkülönbösséggel lemaradvva a negyedik helytől. A versenyről, felkészülésről és élményekről Földi Tamás és Sárkány Zoltánt kérdeztük.

Földi Tamás (23): 13 éve kezdtem a súlyemelést, és azóta folyamatosan

versenyzem is. Anno Kazincbarcikán még a család egyik barátja javasolta, hogy próbáljam ki ezt a sportot. Az egyetem mellett sokszor nehéz idő-

Fotó: Ferenczy Dávid

pontot találni az edzésre, főleg úgy, hogy május óta dolgozom is. Ha van valamennyi szabadidóm, lemegek edzeni az órák között, mert itt erre bármikor van lehetőségünk. Az űszi versenyekre már hónapok óta készültem, de a VB előtt vált igazán komolytájá az edzés, mert 5 héten át 12 kg-ot kellett fogynom, hogy egy súlycsoporttal lejjebb kerüljek. Emiatt most nem is tudtam annyit emelni, mint szerettem volna. A verseny viszont mindenkor meghatározó élmény

biztatására. Az egyetemen abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy az órák között bármikor lemehetek az edzőterembe, még órák alkalmával is engedik az oktatók a gyakorlást. Hetente általában kétszer sikerül edzenem, de az ideális 3-4 lenne. Az elmúlt időszak eredményeivel ennek ellenére elégedett vagyok. A VB a második nemzetközi versenyem volt, és ismét nagyon jól éreztem magam a mezőnyben.

TAKÁTS ILDIKÓ

Bronzérmesek a női kéziseink

Az Universitas BEFS női kézilabdatorna helyosztóiit és döntőjét rendezték november 22-én, Gödöllőn az Egyetemi Sportcsarnokban. A megszokott kézilabdás szabályoktól kicsit eltérve, csak 2x15 percet játszottak a csapatok, ez idő alatt nem volt lehetőség időkérésre sem. A mérkőzés döntetlen esetén buntetődobásokkal dőlt el.

A nevezés után a csapatokat két négyes csoportba sorolták, ezek a következők: „Piros” csoport: SZIE Gödöllő, BGF, ZMNE és a SOTE ETK, a „Zöld” csoport: BME, ELTE, SOTE és a BMF. Egyetemünk csapata az első forduló után a második helyen végzett, ezzel az eredménnyel bejutott az elődöntőbe. Hatalmas örömet szereztek ezzel mind az edzőnek, mind pedig maguknak, hiszen a BME-s lányok sosem jutottak még el a négyes döntőig. Az elődöntőben a későbbi

győztes BGF gárdájával játszottunk, ahol 17-8-ra kikaptunk. Az elődöntő másik mérkőzésén a SOTE és a ZMNE feszült egymásnak a döntőbe jutásért. Az összecsapást a SOTE nyerte 21-8 arányban. A bronzmeccsen lányainknak sikerült elfelejteniük az előző vereséget, és szép játékkal a végén 13-12-re győztünk, így felálltunk a dobogó harmadik fokára. A döntő a bronzcsatához hasonlóan izgalmas volt, itt is csak egy gólt döntött: 13-12 a BGF javára a SOTE-val szemben, így az ezüstémet a SOTE visszahozta a hazára, míg bajnok a BGF lett.

Bartha Zsolt edző elmondta, hogy lelkes, ügyes lányok alkotják a csapatot szinte minden évfolyamból. Hozzáfűzte még azt is, hogy mindenkorral jól játszottak. Látszik, hogy most már rendszeresen tudnak edzést tartani a Hauszmann utcai sportcsarnokban. Ha sokat

dolgoznak, és intenzíven edzenek, valamint a keret létszámát növelni tudják, szép jövő állhat a csapat előtt. Várják tehát azokat a lányokat, akik szeretnék magukat kipróbalni ebben a sportában egyetemi éveik alatt. Jelentkezni a tanszéken vagy személyesen az edzőnél lehet.

A mérkőzés után megkérdeztem a csapat kapusát Papp Beátát:

Hányadik helyre vártatok magatokat?
A cél a dobogó volt. Titkon a harmadik helynél jobb eredményt vártam, de ez reálisabb volt. Harmadik alkalommal indulunk a tornán, de eddig nem tudtunk bekerülni az első háromba. Ebben az évben többet edzettünk, új csapattagokat is szerzünk, így bizakodóbbak lehetünk.

A bronzmérkőzésen hatalmas volt a kiizdelem. Milyennek láttad ezt a pályáról?

A mérkőzés jól indult, és előnyünket tartani is tudtuk még egy ideig, de ezután hullámvölgylet következett, és majdnem sikerült behozniuk a lemaradásukat. Szerencsére a meccs véges, így már nem volt idejük ledolgozni a hátrányt, és ha egy góllal is, de sikerült nyernünk.

Milyen volt a csapat tagjainak teljesítménye?

A teljesítményünk kicsit ingadozó volt, jól kezdtünk, de sajnos hamar elfáradtunk. Kihagyuk a helyzeteinket, és több labdát eladtunk. Ezeken sokat kell még javítanunk.

Mik a tervezitek a jövőre nézve?

Reményeink szerint edzésen tudjuk folytatni a munkát, így még jobb lesz a csapatunka és az egyéni teljesítmények is. Az Universitas dobogóján feljebb szeretnénk kerülni. Szóba jött már valamilyen bajnokság is, de azt hiszem, ez még a távoli jövő.

MINÁROVITS GÁBOR

Fekvenyomás és szkander a porondon

November 19-én ötödik alkalommal került sor a már hagyományszerűen megrendezett Fekvenyomás- és Szkanderversenyre, amelyet Dr. Kalmár László hívott életre 2004-ben. Azóta minden évben hol a K épületben, hol a Kármán kollégium aulájában került sor a megszervezésre.

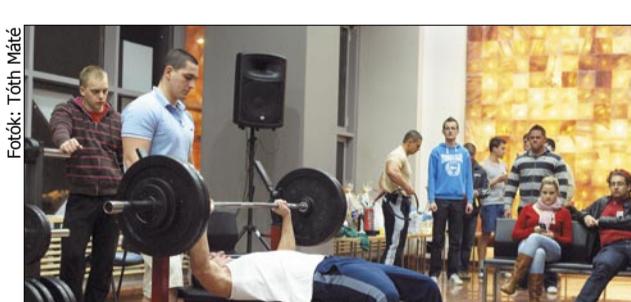
Bár a tavalyi évhez képest a nevezők száma messze alulmúlt a várakozásokat, azonban nézőkben nem volt hiány, így a lelkies szurkolói kör adott volt. A verseny első felében a fekvenyomásra került sor, amely a Gépészszaknoki Kar házibajnokságával vált,

mivel más karokról nem jelentkeztek erre a számra. A főbíró, Dr. Mészáros Csaba nyitotta meg a versenyt a

kötélező mérlegelés után. Mindenkinek három lehetőség állt a rendelkezésére,

hogy kihozza magából a legjobbat. Az első két helyért szoros küzdelem zajlott, végül a dobogó rangsorának élén Korom László (93,6 kg) állt, 160 kg-ot nyomott ki, ami pontokban 97,08-nak felelt meg, második helyen Hentesi Balázs (106,8 kg) végzett 95,06 ponttal, harmadik pedig Oláh Sándor (74,2 kg) lett 86,15 ponttal. A pontszám a kinyomott maximális súly, valamint a test-tömeg alapján kapott szorzó szorzatait adódott ki. A szkanderversenyen már vegyesen volt a karok szereinti felhozatal, építőmérnökök és egy GTK-s hallgató is harcba szállt a gépészkek mellett. A versenyzőket két

hármás csoportba osztották, és a csoportmérkőzések után a két csoportelső küzdött meg az aranyért. A két csoportmásodik pedig a harmadik helyért. Az erőpróbát Gánca Zoltán nyerte, Hentesi Balázs itt is bezsebelte az ezüstémet, és Vogel András a harmadik helyezett.

„A dobogósokat értékes ajándékszabályokkal díjaz-

volt, főleg a péntek esti záró bankett, ahol együtt szórakozhattunk az összes megjelent nemzet sportolójával és edzőjével.

Sárkány Zoltán (22): Még középiskolás koromban, 2001-ben kezdtem el a súlyemelést, az egyik tornatanár

Ez történt
a világban

A Győri Audi ETO KC kézilabdacsapat szurkolói megnyugodhattak, hiszen a kulcsfontosságú játékosok meghosszabbították szerződésüket. Görbicz Anita, Vérten Orsolya és Pálinger Katalin három ével, Tomori Zsuzsanna és Simona Spiridon két ével, Katarina Mravíková pedig újabb egy évet toldotta meg a győri együttesben való szereplését.

A gazdasági válság begyűrűzött az angol futballstadionokba is, a Premier League-ban játszó csapatok meccsein egyre

több üres hely fedezhető fel a nézőtereken. Számszerűsítve a 2007-2008-as szezonhoz képest, meccsenként átlagosan 920 fővel kevesebben látogatnak ki a helyszínekre. A klubok különbözők kedvezményekkel és jegyár-csökktésekkel próbálják szurkolóikat visszacsalogatni.

Áadták a 2012-es londoni olimpia első létesítményét, a vitorlás pályát. A Weymouthből és Portland kikötője ad otthont az olimpiai és a paralimpiai játékok vitorlás helyszínének. A beruházás 6,5 millió fontba került, és a korai befejezés egyben azt is jelenti, hogy az angol olimpikonok hatalmas előnyvel indulhatnak majd társaik előtt, hiszen több mint három évig gyakorolhatnak ezen a pályán.

Emanuele Sella, profi országúti kerékpáros még augusztus-

ban ismerte el a doppingolást, melynek segítségével három szakasz is megnyert az idei Giro d’Italián. Az olasz olimpiai testület, az EPO nevű vér-dopping legújabb verziójának a CERA használatáért egyéves büntetést rólt ki Sella, a szokásos kettő helyett. Az indok az volt, hogy Sella a kezdetektől fogva együttműködött és bevalotta doppingolását.

Eger vízilabdacsapata nyerte meg a Magyar Kupa döntőjét a Vasassal szemben. A Honvédból még a szezon elején igazolt Bárány Attila egy remekül megjátszott emberelőnyből lőtte ki Nagy Viktor hálóját, és ezzel szerezte meg a döntő gólt a háromperces hoszszabbításban, így Eger újfent elhódította a Magyar Kupát.

MÁDAI ADRIENN

Ez történt a világban

EFOTT újra a Dunánál
Az 1976-ban útjára indult, akkor háromszázötven fős

KISZ-rendezvény az elmúlt évtizedekben bejárta az országot, és mára közel hatvanezres közönséget szerzett – 2009-ben is lesz EFOTT: Baján. A győri Széchenyi István Egyetemet legyőző Eötvös József Főiskola július 14-19. között a város szívében fekvő Petőfi-szigeten szervezi a hallgatók legnépszerűbb fesztiválját.

Forralt bor, betlehem, harangok
November végén megnyílt az immár tízeves Budapesti Karácsonyi Vásár a Vörösmarty téren. Az Európa legrangosabb ünnepi eseményei közé sorolt rendezvényen a Gerbeaud-ház ablakai idén is felfednek egy-egy kortárs festményt advent minden estéjén. A zsűritett népi és iparművészeti díszek vására mellett betlehemi életképek és a 135 éves fennállását ünnepelő főváros Budapest Anno kiállítása várja a látogatókat. A szervezők egy valódi kulturális csemegével is kedveseknek a több százezres közönségnek: idén egy minden érzékszervet meghozzájáró illatos koncert is szerepel a programok között.

Babits a Vérmezőn
A költő születésének 125. évfordulója alkalmából áadták az

első róla készült köztéri szobrot, Marton László munkáját. Babits utolsó éveinek színhelye, az I. kerület most egy zarándoklat keretében a szobron és a hozzá tartozó idézetfalnak kívül egy-kori otthonainál egy-egy emléktáblát is felavat – a Várnegyed Galériában pedig minden ilyen alkalommal megnyílik az emlékkiállítás egy részlete.

Történelmi fotókkal bővült a Google
A Life magazin közreműködésével a keresőiás a fényképek világát is meghódította: pár hónapon belül közel tízmillió kép válik elérhetővé a XX. század egyik legbefolyásosabb lapjának archívumából, amelyben a sajtófotózás történetének számos meghatározó darabja fellelhető.

A közhelyen közzétettük egy felhívást, hogy javasoljatok olyan magyar kulturális személyiséget, akiről szívesen olvasnátok. A legtöbb szavazatot kapó művész Vámos Miklós lett. Ígéretünkkel híven egy szerencsés szavazó is elmehetett az interjúra, hogy találkozzon és beszélgethessen kedvencével. A nyertes Nagy Enikő.

Az olvasás az írás ikertestvére

Vámos Miklós egyike a legsikeresebb magyar íróknak. Művei a világ számos országában megjelentek, Apák könyve című regénye hamarosan már az Egyesült Államokban is kapható lesz. Sikerről, olvasásról, könyvekről beszélgettünk vele.

Magyarországon és külföldön, fiatalok és idősek köreben egyaránt népszerűek a könyvei. Mit gondol, mi lehet ennek az oka?

Az igazság az, hogy nem lehet megmondani, miért talál be egy könyv az olvasói szívekbe. Más művekről én sem tudom megmondani, miért tetszik. A világban van mondjur

de egyszersmind mélyek is. A Száz év magány is egy mélyen átgondolt könyv, és mégis világoskér lett. Visszatérve a kérdésre, nem tudom rá a választ, és nem is gondolom, hogy nekem kellene tudni. Szerencsések érzem magam a sikereim miatt, és reménykedem benne, hogy ez életem végéig kitart.

Ezek szerint nincs bevált sikerreceptje. A biztos siker titkát nem tudom. A biztos bukásét viszont igen: ha valaki megpróbál úgy írni, hogy elképzeli, hogy mit szeretnének az olvasók. Ez még soha, senkinek sem sikerült. Sikeres könyvet úgy lehet írni, ha megpróbálunk olyat írni, ami nekünk tetszik. Ha ez teljesül, akkor van rá esély, hogy másoknak is fog. De a tömegízlést kiszolgálva csak megbukni lehet.

A nemrégiben elindult új honlapján olvasható, hogy ismét működik a Pályakezdő Írók Klubja, vagyis a PIK. Mindig is szívesen foglalkoztam olyan fiatalokkal, akik írnak. Írás alatt most nem azt értem, hogy valaki ír egy kötetet, hanem ha rendszeresen ír. Fontos, hogy prózai művek legyenek: novella, kisregény, nagyregény – ehhez értek. A vers, a színdarab nem az én világom, bár ilyeneket is írtam.

Még az első honlapom idején indult ez a rovat. Ott is hangsúlyoztam, hogy csak prózai műveket küldjenek. Nem hallgattak rám, sorra érkeztek a versek. A beküldők ráadásul nem tanácsot kértek, hanem segítséget: helyezzem el az írásaimat, adassam ki őket. Megsérítődtek, mikor nem tettem. Nem ígértem és nem is teszek ilyet.

Egyébként mindenkinél tanácsolnám, hogy írjon, de ne közönségenek. Naplót, magának. Ha minden nap leül a naplójához, akkor összeszedettedd ember lesz, hiszen ez ránkénszeríti, hogy átgondolja a dolgokat. Másrészt bizonyos pszichiátriai segítséget kap önmagához; megspórolhatja a pszichológust.

Gyakran lehet hallani, hogy milyen keveset olvasnak a magyarok.

Bizonyára számadatokra támaszkodnak, aik ezt mondják. Ám szerintem nem ez az igazság. Az emberek egyre többet olvasnak, csak épp nem azokat a könyveket, amelyeket a lila irodalmi szalonokban kívánatosnak tartanak. A magyar könyvpiac az utóbbi években átalakult. Száz könyvből mondjur tíz szépirodalmi. Sok az önéletrajzi, életrajzi mű. Imádom őket. De nagyon szeretem a tudományos, ismeretterjesztő könyveket is. Kétségtelen, hogy a szépirodalom engem sem mindig érdekel. Ha megjelenik egy ifjú szerző új könyve, belenézek ugyan, de nem olvasom el. Ehhez az kell, hogy valaki ajánljá. Ma Magyarországon évente kétezer, tágabb értelemben vett szépirodalmi mű jelenik meg. Régi mondás: a könyvek száma végtelen, az évek száma véges. Nem aggódom, pozitív gon-

aki semmit sem olvas, annál erre nincs esély. Nekünk, profi íróknak szerintem ezért hálásnak kellene lennünk a ponyvaszerzőknek. Meg kellene őket becsülnünk. Igaz, hogy az ő műveik valószínűleg nem fognak fennmaradni, de az legyen az ő bajuk. Számunkra viszont kicsit tágítják a teret, hiszen egy ponyvaszerzőnek sokkal több az olvasója. Szerencsével, hogy ez rólam is elmondható. Ki tudja, lehet, hogy azért, mert én is ponyvaszerző vagyok. De ezt majd eldönti az utókor. Annak idején Jókai Mór is halára székírozta Gyulai Pál kritikus, hogy milyen sekélyesek a művei, és ma mégis ót tartjuk kora egyik, ha nem a legnagyobb írójának.

Milyen könyveket szokott Ön olvasni?

Az olvasás az írás ikertestvére. Esetben kettő kell választani az olvasást, mint tevékenységet. Az első eset, amikor a műveimhez szükséges könyveket olvasom. A másik az élvezeti olvasás. Meggyőződésem, hogy nem sok könyvet kell elolvasni egyszer, hanem kevés könyvet sokszor. Már kialakult, hogy melyek azok a báziskönyvek, amelyekről tudom, hogy azt mindig, újra meg újra el lehet olvasni. Ilyen például a Félegyelmű Dosztojevszkijról. Ilyen könyvből van mondjur száz. Ez képezi a könyvtáram magját. A többi egyszer használatos könyv, ezeket nem veszem meg, nem gyűjtöm. Hárromhetente benézek a könyvtárba, ott belelapozok az újdonságokba. Ha megtetszik valami, kikölcsönözöm. De képes vagyok akár felbe is hagyni egy művet, ha nem nyeri meg a tetszésemet.

Novellákötetei

Először az ábécéhez (*Magvető*, 1972)
Jelenleg tizenharmadik a listán (*Magvető*, 1973)
Váltás (*Magvető*, 1977)
Valaki más (*Magvető*, 1981)
Szenvedélyes emberek (*Szépirodalmi Könyvkiadó*, 1985)
Bár (*Ab Ovo*, 1998)

Egyéb kötetei

Dr. Orángutay Tivadar (mese) (*Móra*, 1980, *Ab Ovo*, 2006)
Háromszoros vivát (színdarabok, hangjátékok) (*Szépirodalmi Könyvkiadó*, 1981)
Teniszezz velem (én se tudok még) (*Magvető*, 1988)
Ha én Bródy volnék (életrajzféle) (*Ab Ovo*, 1994)
135 lehetetlen történet (portrék) (*Ab Ovo*, 1997)
Hogy volt (irodalmi portrék) (*Ab Ovo*, 2005)

dolkodó vagyok. Úgy érzem, hogy egy olyan emberiség, amely meg tud élni olvasás nélkül, magára vethet. De itt még nem tartunk. Vannak országok, amelyek még csak most kezdenek olvasni. Könnyű összetevészteni a vágyainkat a valósággal, és talán én is ebbe a hibába estem, de optimistán állok a kérdéshez.

Ezek szerint nem aggazta, hogy aleg olvasunk szépirodalmat?

Elég renegát nézetet vallok ezzel kapcsolatban. Bár a bestseller listák élén az én könyveim is szerepelnek néhányszor, de azért általában világoszerte kimmersz, gyenge szerzők vezetik őket. Az ilyen szerzőkre a profi írók haragudni szoktak: minden vacak művet írt, és mégis minden sikeres. Ezzel szemben én úgy gondolom, ha valaki ilyen, ipari terméknek szánt könyvet olvas, akkor minden megvan az esélye annak, hogy egyszer majd szépirodalmat is fog. Véletlenül a kezébe akad a könyvesboltban vagy a könyvtárban, és igazi olvasóvá válik. De

Mit jelent Önnel az írás?

Számos oka lehet annak, ha valaki írára adja a fejét. Lehet azért, hogy újabb sort illesszünk a szakmai önéletrajzunkba vagy hogy konkuráljunk James Joyce-szal. Lehet azért írni, hogy a saját életünket papírra vessük, és megspóroljuk a pszichiatrát. És lehet írni pénzért is. Nincs ebben semmi elítélező. Balzac és Móricz is nyíltan pénzért írt. De az én műveim azért születnek, mert szeretek írni. Sokszor olvasom vagy hallom más íróktól, hogy milyen rettentetes, gyötremlmes foglalkozás az írás. Nehéz, fáradtságos és rémisztő. Természetesen lehet ilyen is, ez a válság, a kudarc része a történetnek. De maga a tevékenység, amikor manuálisan ír az ember, az a világ legelvezetésekkel tevékenysége. Merénym azt mondani, hogy a szex színvonala áll. Egyszerűen csak szeretek írni. Azt hiszem, erre születtem. Ez a szeretet beleszövődik valahogy az írásaimba, talán ezt érzik benne az olvasók is.

JAKAB JUDIT

KÖNYV

Dr. Veress József (egyetemi tanár, az Üzleti Tudományok Intézet igazgatója) ajánlja

Több szempontból is különös időket élünk. Az előző rendszerben az emberek szükségből játszottak szerepet, mert tudták, csak így boldogulhatnak. Napjainkban senki sem kényszeríti arra őket, hogy buta szerepeket játszanak, mégis megteszik – gondolunk csak a Hal a tortán vagy a Celeb vagyok, ments ki innen! című műsorokra. Számonra ez nagy szomorúság, ezért olyan könyveket szeretnék ajánlani, ahol az ember a saját mélységével, a problémával való küzdéssel szembesülhet.

Az első regény Bartis Attila A nyugalom című műve, amely azt mutatja be, hogy egy széthulló családon belül az egyre nagyobb devianciákat ki hogyan képes elviselni. A történet középpontjában az anya és fia kapcsolata áll. A regényből, amely már első megjelenésekor is nagy port vert fel, jelenleg két színdarab is fut Magyarországon, 2008-ban pedig Alföldi Róbert filmet is készített belőle, amely szintén botrányt kavart. Már csak azért is érdemes elolvasnai a könyvet, mert különbözik a filmtől, más hogy értelmez sok minden. Fontos könyvnek tartom. Szerintem sokkal jobb, mint a többek között Nobel-díjjal is kitüntetett Elfride Jelinek A zongoratanárnő című műve. Aki elolvassa, szembesülhet vele, hogy a saját problémái talán mégsem olyan nagyok és megoldhatatlanok, mint gondolta.

Nagyon szeretem az igényes krimiket is. Az egyik kedvencem Henning Mankell svéd író, többek között a Hamis nyomon és A csillagkutya szerzője. Könyveiben a dolgok emberi oldalát mutatja be: miközben a detektív végzi a munkáját, a saját élete küzdelme sokszor nehezebb, mint a bűnűgy megoldása. Én, aki azért szerettem meg a krimiket, hogy kitaláljam, ki a gyilkos, ezeket a könyveket olvasva a huszadik oldal után már a felügyelőnek drukkolok, hogy a saját élete rendbe jöjjön. Empatikusabb lesz az ember ezektől a regényektől. Erősítik a lelket: megmutatják, hogy vannak jó emberek, de nem hollywoodi stílusban.

Ehhez kapcsolódik, hogy az embernek életében vannak tévedései. A harmadik dolog, amit ajánlani szeretnék, egy ilyen majdnem-tévedés gyümölcsje. A sors kegyéből sokat járok Párizsba. Ha ott vagyok, minden ellátogatót a Musée d'Orsay-be, ahol a nagy impresszionista festők műveit őrzik. Két évvel ezelőtt látható volt ott egy Ferdinand Hodler-kiallítás. Először nem akartam megnézni, de aztán egy belső hang sugallatára mégiscsak visszamentem. Féllelmetesen gyönyörű volt, fantasztikus. Kár lett volna kihagyni. Most ez a kiállítás december 14-ig a Szépművészeti Múzeumban látható.

Baróthy Laura (építészmérnök-hallgató, IV. évfolyam) ajánlja

Varró Dániel: Túl a Maszat-hegyen – Muhi Andris és a pacák birodalma

Varró Dani műveit azért szeretem, mert teljesen újfajta szókészettel, képekkel tud írni, amely más nyelvezettel valószínűleg már elcsépeltetne hatna. Konkrétan a Túl a Maszat-hegyen című verses meseregénye azért az egyik kedvencem, mert teljesen a mai életből vett metaforákat használ, ami közel áll a mai gyerekekhez. Még középiskolában fedeztem fel, azóta megvettem a Mácsai Pál előadásában készült hangoskönyvet is. Elég gyakran szoktam hallgatni, felvidítja a hétköznapiaimat.

A teljesen hétköznapi nyelvezet miatt az olvasó sokkal inkább úgy érezheti, ez a könyv neki szól. Valójában gyerekeknek íródott, de felnőtteknek is nagy élményt nyújt. Néha nosztalgiából nekünk is jól esik egy esti mese.

„Fönt a Maszat-hegy legtetéjén,
ahol érik a Bajuszos Pószmété,
és ahol sose voltunk még, te meg én,
dudorászik a teraszon Szösz néne:
„Szösztelenítés, portalanítás,
föltakarítás? Kösz, még ne.”

ZENE

Delirious?

Az utóbbiti idők egyik legnagyobb brit pop/rock bandája, a Delirious? december 19-én a Petőfi Csarnokban búcsúzik a közönségtől. A budapesti koncert ugyanis a zenekar búcsúturnéjának egyik közép-európai állomása lesz, hiszen az öttagú banda úgy döntött, 2009 a visszavonulásuk éve lesz. Új dolgokban szeretnék kipróbálni magukat, és több időt kívánnak eltölteni családjukkal.

Stewart Smith, Martin Jupp, Jon Thatcher, Stuart Garrard és Martin Smith mögött immár tizenhét évnnyi kemény munka, több ezer koncert és tizennégy album áll. A banda zenéjében ötvözte a rockos stílust a kereszteny dicsőítéssel, melyet még

abból az időből emeltek át, amikor 1992-1996 között egy angol kisvárosban, Littlehamptonban éltek, és a helyi gyülekezetnek segítettek elérni a környék fiataljait. A zenekar azonban csak 1996-ban alakult meg hivatalosan. 1997-ben jelent meg első albumuk a „King of Fools”, melynek hatására pár év leforgása alatt a legkisebb költségvetésű albumuktól, koncertektől eljutottak az

angol és amerikai sikerlisták élére. A csúcsot a 2000-ben kiadott album, a „Glo” jelentette, mely kivételesen jól vegyítette az igényes pop/rock zenét a kereszteny szövegekkel. A koncerteken addig sem volt emberhiány, de az ezredfordulótól kezdve minden fellépésüköt több tízezer ember tombolta végig.

Ám a csapattagoi most úgy döntötték, hogy 2009-ben elválnak útjaik. Barátságuk ettől még nem szűnik meg, de a zenélésben egy időre meg kell pihenniük, és bele kell vágniuk valami új, de a mostanihoz hasonlóan élményekkel teli életszakaszba. A búcsúturné gerincét legújabb és egyben utolsó albumuk, a „Kingdom of Comfort” szolgáltatja, a hihetetlen, felejthetetlen élményt pedig maga a zenekar!

CSETŐ GEORGINA

KÖNYV

Színház Ég és Föld között

A Szkéné Színház a nyolcvanas-kilencvenes években felülmülhatatlan érdemeket szerzett a magyar művészeti életben azzal, hogy otthon adott a hazai és nemzetközi színházi és zenei világ független társulatainak, műhelyeinek, valamint a kőszínház „túrl” kategoriájának perifériáján létrejött videki stúdió-előadásoknak. Köszönhette ezt a kezdetekben még egyedülálló „black-box” terének, a színháznak otthon adó Műegyetem nagyvonalú támogatásának, de elsősorban az itt minden jelenlévő nyitott szellemiségeknek.

2008 decembereben jelenik meg a Szkéné Színház negyven évét bemutató jubileumi kötet. A könyv első részének fejezetei a színház alapításával, távolabbi és közelmúltjával, valamint jelenével foglalkoznak. Ez lesz az eddigi legteljesebb dokumentum- és fotógyűjtemény, ami valaha is megjelent e meghatározó jelentőségű színházi műhelyről, a Nemzetközi Mozgásszínházi Találkozók (1978-2000) és az IDMC (Nyári Tánc- és Mozgásszínházi Kurzusok 1985-2005) sokakat inspiráló házigazdájáról.

A második rész húsz interjút tartalmaz ismert művészkekkel, aikik pályafutásuk során – hosszabb-rövidebb ideig – szorosan kötődtek vagy kötődnek a Szkénéhez.

A könyvbemutató tervezett időpontja:
2008. december 18. 18.00 Szkéné Színház

FILM

Erőszakik

Mint arra az eredeti cím is utal, a film Bruges-ben játszódik. Hogy hol van Bruges? Belgiumban. Ide küldi a maffiafőnök a két bérgyilkost – Rayt és Kent –, miután azok elszürték egy akciót. Ők persze látszólag teljesen ellentétes személyiségek. A Rayt alakító Colin Farrell hozza az írekre jellemző összes sztereotípiát: pesszimista, utálja a csendes porfészket ahová küldték, csodálatosan káromkodik ír akcentussal. Társát (Brendan Gleeson) viszont elbúvói a középkori hangulatú kisváros, teljes odaadással játsza a turista szerepét, ahogy azt főnöke is elvárja, amíg a dolgok bonyolódni nem kezdenek. Mert bizony bonyodalom és duplacsavar szép számmal akad a történetben. Annyit még talán el is árulhatnak, hogy előbb-utóbb nő is lesz a dologban. A poénokat nem szórták két marokkal, de ami van, az hatásos, már ha a néző is fogékony a különféle nemzeteket kifigurázó viccekre. Megjelennek például a kövér amerikai turisták, vagy Jordan Prentice markáns szerepe is: a mélynövésű kanadai színész egy mélynövésű amerikai színész alakít, aki bemutatkozáskor mindenkit arra kér, ne ítélijel el származására miatt. Leszámítva a „dark comedy”-s jellegét, ez mégiscsak egy gengszterfilm, így több lövöldözős jelenet is akad benne, ám szerencsére nem a jól bevált akciós klisékre építve. Épp ellenkezőleg! Jellegüket tekintve remekül beleillesznek az angol humor és a gengszterbecsület által jellemzett keretbe. A főnököt Ralph Fiennes alakítja, nem is akárhogyi: képzeliük el Eperjes Károlyt Hyppolitként, valamint egyszersmind ellentmondást nem tűrő keresztpapként.

A kedvező külföldi kritikák ellenére a honi mozik világ nem igazán kapta fel az Erőszakikat, talán a gyenge magyar cím miatt. Pedig megérdemelte volna, hiszen különféle válogatott hozzávalókból olyan gengszterfilmet kothytottak, amelyet amellett, hogy becseletről és életről szól, képes lekötni a nézőt a kezéstől a végéig.

FALTAY LÁSZLÓ

MŰVÉSZETEK PALOTÁJA

Academy of St. Martin in the Fields

A Művészeti Palotájában két éve adott utoljára óriási sikérű hangversenyt az Academy of St. Martin in the Fields, amelynek története összefonódott alapítója, Sir Neville Marriner nevével. A január 13-i est szólistája, Janine Jansen Stradivarius-hangszerén Mendelssohn örökk szépségű hegedűversenyét szólaltatta meg. A koncertöt a műsorban egy Haydn-szimfonía és Beethoven vidám hangulatú I. szimfoníája keretezi.

Jazz Showcase 2009 – előttem az utódom!

A 2008-ban először megrendezett Jazz Showcase tehetségbörzén bebizonyosodott: a magyar jazzélet kiváló utánpótlással büszkélkedhet. 2009. január 8. és 10. között ismét szárnyukat bontogathatják a jövő reményiségei, délutánonként benépesül a Fesztivál Színház és a Zászlóter, míg az esti koncerteken a jelen sztárjai játszanak. Ezekben a rendezvényeken a billentyűk kerülnek középpontba Kaltenecker Zsolt, Binder Károly és Gonda János, valamint Berkes Balázs jóvoltából.

Karácsonyi ünnep hangszerék nélkül

Igazán különleges produkcióval készül a Művészeti Palotája a karácsonyra, hiszen december 20-án a cappella, azaz hangszeres kíséret nélkül éneklő együttesek koncertje látogató a Bartók Béla Nemzeti Hangversenyteremben. Az est során fellép a Four Fathers, a Fool Moon, és az Unicum Laude együttes, míg a karácsonyi hangszeres a Velvet Voices csengő hangjai garantálják.

1. Milyen nemzetiségi a Velvet Voices együttes?

- a) Magyar
- b) Szlovák
- c) Osztrák

2. Milyen hangszeren játszik a Gonda János – Berkes Balázs duó?

- a) Zongora-bőgő
- b) Zongora-szaxofon
- c) Zongora-gitár

3. Mikor jött létre az Academy of St. Martin in the Fields?

- a) 1948
- b) 1958
- c) 1968

A megfejtésekkel a keresztrejtveny@muhely.com címre várjuk december 15-ig. A helyes megfejtők között a Művészeti Palotája jóvoltából 2-2 belépőjegyet sorolunk ki.

Az előző játék nyertesei: Nagy Erika, Vermes Anna és Vodicska Barbara

PROGRAMOK

Szkéné Színház

December 8. és 9. 20 óra
Pintér Béla és Társulata: Népi rablás

December 12., 13. és 14. 19 óra
Scallabouche Társulat: Victims of Duty (angol nyelvű előadás)

December 18., 19. és 20. 19 óra
Szkéné-Picaro produkció:
A tizenégy karátos autó

R-klub

December 9. és 12. 20 óra
Alkalmi Kapcsolatok Társulása:
Huncutka/anno

December 10. 20 óra
Kókai János Társulat:
Kívül tágasabb

December 16. 19 óra
Alkalmi Kapcsolatok Társulása:
Bolond vasárnap

GONDOLATOK

Ebben a rovatunkban prózákat, verset és egyéb irodalmi műveket közlünk. Várjuk e tárgyban írásaitokat a publicisztika@muhely.com e-mail címre, Gondolat jelégével. A 2008/2009 őszi szemeszterben beérkezett írások szerzői közül 5000 forint értékű könyvutalványt nyert Szarka Lajos. A nyeremény átvételével kapcsolatban anyertest e-mailben értesítjük.

LÁZÁR ARTHUR

Hibáztam

Hibáztam, ezt jól tudom,
Hibák súlya vállamon.
Visszacsinálni őket, tudom, már nem lehet,
S viselni kell még ezen terheket.
Ki tudja meddig?
Lehet, hogy örökre,
Bár őszintén félek, hogy ez tesz majd tönkre.
S mélabum okozta fájdalom,
Táplálja égető bánatom.
Bánatom, mely egyre csak gyarapszik,
Minden éjjel mikor a nap lenyugszik.
Minden nap bánt a gondolat,
Hogy hagytam elmeni páromat.
S most mikor a szerelem már nem elég,
Nem hoz rendbe semmit már,
Most értem meg csak igazán,
Nem csak az fontos, mennyire szeretsz,
Hanem az is, hogy ezt, hogy s mint teszed.
S most, hogy itt fekszem ágyamon
S Te nem vagy már velem,
Érzem minden egyes pillanatban,
Megszakad szívem.
Fekszem könnyes szemmel, s a csendet hallgatom,
Mindent újra átgondolok, s hogy hibáztam, azt jól tudom.

KOVÁCS JÁNOS

Díszbe öltözött város

Szívekbe béke száll.
A bánat máshol jár.
Árad a fahéj illat,
Csillagfény az utca.

Tovatűnik a rossz.
Tél van, hullik a hó,
Belepi a tornyot,
Törtfehér hótakaró.

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy kislány. Szürke péntek délután volt, amikor az édesanyával és három kistestvérével felszállt a villamosra. Szalmaszöke haj keretezte fehér arcát, kiemelve huncut, kéklő szemeit, nevető száját és benne gyöngyökkhöz hasonlatos fogait. Édesanya ölében ült, és mesélte neki meg testvéreinek, mi történt vele aznap. Az óvó néni mesét olvasott fel délután, ami egy rókacsaládról szólt. Elmeséle?

És már mondta is. Szépen, érthetően beszélt, nem sietett, és mintha megelevenedett volna szemei előtt a történet. „Egyszer volt, hol nem volt, élt egyszer az erdőben egy rókacsalád...” Akkor figyeltem fel rá igazán. Felé fordultam, és hallgattam, mit mesél a rókamamáról és három huncut kölykéről, akik minden valamilyen bajba kerültek. A kislány nevetve mesélt, még akkor is, amikor a kölykök rosszban sántikáltak, vagy amikor anyukuk megszidta őket. Egyszer-egyszer a lánya testvéreivel és anyukájával együtt nevettem fel, de akkor már a körülöttem állók is halkan kuncogtak. mindenki a mesét hallgatta, lényegében volt, hogy mikor szálltak fel, honnan kapcsolódtak be. mindenkit érdekelte a mese, és mindenki úgy fordult, hogy a lássa a kislány derűs mosolyát. A kislány pedig már mindenkinak mesélt. Úgy éreztem kézen fog minket, és furcsa, kalandozás utána hív először csak az erdőbe, játszani a rókakölykökkel, majd mintha már a lelkünk mélyén kószáltunk volna, egyszer csak megleltük azt, amit ki-kí műrő régen elveszített, vagy mélyen elrejtett önmagában. Megtaláltuk gyermeki énünket, és beszédbe elegyedtünk vele. Jogtalannal vontuk kérdőre, miért tünt el nyom nélkül, és ő jogosan vágott vissza: mi száműztük őt. Pedig hányszor volt rá szükségünk, hányszor menekültünk volna hozzá, játszon velünk, meséljen nekünk valami vidámat, hadd felejtsek el csak pár percre a gondjainkat, nehézségeinket.

Akkor már senkit nem érdekelte, hogy elfelejtett leszállni a villamosról, hogy elkészít valahonnan. mindenkit a mese vége érdekelte, és mindenkit magához láncolt az az érzés, hogy most, egy kis időre ledobhatja a terheit, és hallgathatja egy kislány meséjét. Én is végighallgattam. Tanulságos volt. A végén pedig ismét vállamra vette a pár percet ledobott batyut, benne mindenkit gondommal felálltam, leléptekedtem a lépcsőn, és kézen fogva lelkem elveszettnek hitt darabját, a loboncos barna hajú kislányt, hazaindultam. Most ő mondatta el velem ezt a mesét.

CSETŐ GEORGINA

Egy kislány meséje

LIPTÁK ANIKÓ

Budapest ébredése

Ó Hajnal, csilló fényed átölel,
Duna hullámain hozzám, ó jóvel!
Bár a nagy folyam felé tart ugyan,
Fényed leküzd minden, nincs olyan,
Min ne hatolna át, s zengő sugarát
Borítán megaranyosodó, fehér dunai hajókra,
Hidakra és szikláakra, s töled rózsaszín a felleg.
Ragyogi Hajnal, hadd halljam Szavad!
Téged minden reggel visszaad,
Szemünk gyönyörködésére,
Lelkünk felüdülésére,
Óh újjászületésére!

KRAJCSOVICS HAJNALKA

Hominida

Kamillaillat rezgett a levegőben, kis ámbra és pinceszag keveredett bele. Ha tovább tartja nyitva az ajtót, talán a hóillat is utat tört volna. Aztán megjelent a dilinós, két kezzel csimpaszkodott, mint egy majom. Fejét lehorgasztotta, de a félhomályban is láttam, hogy mosolyba, de nem is, inkább viccsorításba torzult az arca. Kezét, ha mozdulni kényszerült, kígyószerűen, groteszkül, de kecsesen tette arrébb. Aztán hátrasandított, de csak fél szemmel láttam, majd talán még egyszer. Ezután figyelni kezdtem; rákészült és rám nézett, félíg a vállai mögé bújva. Majd amikor láta, hogy észrevettem, elkapta a tekintetét, de a vicsor megmaradt. Tűz volt a szemében, a bolondok tüze, és nem lettem nyugodt ettől a pillantástól.

KÉPRIPORT

Kellemes Ünnepeket kíván minden kedves olvasójának a Műhely szerkesztősége!

Bánsgági Judit, Kiss Imre, Szabó László és Tóth Máté felvételei

KERESZTREJTVÉNY

A helyes megfejtést beküldők közül kisorsolunk egy két személy részére szóló belépőjegyet a Szkéné Színházba. Két szerencsés válaszadónk pedig 3000 Ft-os ajándékutalványt nyer, amelyet a Teaerdő Teaházban használhat fel. A megfejtéseket a keresztrejtveny@muhely.com e-mail címre várjuk december 15-ig. Előző feladványunk nyertesei: Deák Szilvia, Kormos Gyula és Tóth Bálint

Kelvin	Zeneszerző (Ferenc)	Ábel testvére	Téli sportot üz	Lágy fém	Newton	Ady irói álneve		
	Amper	Central Trunk Terminal						Puskából durrant
Megfejtés 1. rész	Rovarok váza					Orvos tréfásan		
Megfejtés 2. rész.	Megfejtés 2. rész.					Mugár Állam Vasutak		
Huszár-gúnya						Becézett Mária		
Rettég						Belefog		
Giga	Air Soft	Vulkáni van!	Dan Brown alakja			Rangjelző előtag		
Világ-mindenség	Ritka női név					Tova		
Szélvihar		Kamrában van!						
Ámitás istennője								
Kórház	Tréfa	Angol -ban, -ben						
Autó „szíve”	Alaktalan	Megfejtés 3. rész						
Persona ... grata		Irodalmi műfaj				Buddhizmus ága		
Zokogva		Arany rész!				Pap hirdeti		
Téli sportszer		...-hupa, domb				Radon vegyjele		
		Kicsinyítő képző				Egészségesen		
								Tova
						Mezőgazdasági Eszköz		
						Amper		
								Liter